23 OCAK 1980 ÇARŞAMBA 750 KURUŞ

Halkın Gazetesi

Demokrat

TARİŞ'TE POLİS OPERASYONU

16 işçi, 9 polis yaralandı yüzlerce işçi gözaltında

● Sabah erken saatlerde başlayan operasyon sırasında TARİŞ işçileri güvenlik kuvvetlerine direndi

İzmir'deki TARİŞ İşletmelerinde girişilen operasyon sırasında emniyet görevlileri işçileri fabrikanın camlarından merdivenle aşağı indirdi.

(Tele Foto—THA)

İZMİR (DEMOKRAT)

TARİŞ işletmelerinde dün sabah polisin başlattığı operasyon sırasında çıkan çatışmada çok sayıda işçi yaralandı. 200 işçi de gözaltına alındı.

TARİŞ'in Çiğli İplik Fabrikası ile yağ kombinasında dün sabah saat 05.30 'da operasyona başlayan polis ve jandarma, işçilerin direnişiyle karşılaştı. Jandarmanın takviyesi ile fabrikaya girmek isteyen emniyet görevlileri ile işçiler arasında bu sırada çıkan çatışmada çok sayıda işçi yaralandı. Çiğli İplik Fabrikası'ndaki operasyona jandarma panzerlerinin de katıldığı bildirildi.

Emniyet müdürlüğü yetkilileri çatışma sıra-

(Devamı 7. Sayfada)

TÜTED merkez yöneticileri ile bazı şube yöneticileri gözaltına alındı

ANKARA (ANKA)

Kısa adı TÜTED olan Tüm Teknik Elemanlar Birleşme ve Dayanışma Derneği Genel Merkezi önceki akşam güvenlik kuvvetlerince 3 saat süreyle aranmış ve Genel Merkez yöneticileri ile bazı şube yöneticileri gözaltına alınmıştır.

Güvenlik kuvvetle-

(Devamı 7. Sayfada)

Milli Güvenlik Kurulu iç ve dış olayları görüştü

ANKARA (DEMOKRAT)

Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk'ün başkanlığında dün saat 9.30'da Çankaya Köşkü'nde toplandı. Kurul'da 18 Aralık'tan bu yana gelişen iç olaylarla, Ortadoğu bölgesinde gerginleşen uluslararası ilişkilerin ele alınarak değerlendirildiği ve alınması gereken önlemlerin hükümete "tavsiye" edildiği öğrenildi.

Milli Güvenlik Kurulu'na Başbakan Süley-

(Devamı 7. Sayfada)

AP "Önlem paketi"nden sonra dış politika konusunda da CHP'nin politikasını izleyecek

Hükümet dış yardım için Batı'ya güvence verme amacında

● ABD yardımı, "Taze Para", AET'ye tam üyelik, Yunanistan'la görüşmeler ve NATO ile ilişkiler hükümetin dış politika gündemini oluşturuyor.

DÜNYA BARIŞI TEHLİKEDE
DÜNYA BARIŞI TEHLİKEDE
DÜNYA BARIŞ...
HASLER

● Dışişleri Bakanlığı'ndan bir yetkili "ABD Başkanlık seçimlerinden önce Türkiye'nin ekonomik ve askeri yardıma kavuşması olanaksızdı. Ancak İran ve Afganistan olayları Carter'in stratejisinde değişikliğe yol açtı" şeklinde konuştu.

(HABERİ 4. SAYFADA)

TBMM'de bugün dış politika tartışılıyor

(DEMOKRAT)

Millet Meclisi Genel Kurulu'nun bugün saat 15'te yapılacak toplantısında dış politika konusunda genel görüşme açılacak. Hükümet adına Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in vereceği bilgilerden sonra gruplar adına 1'er saatlik görüş bildirilecek.

Millet Meclisi Danışma Kurulu'nun önceki gün yaptığı toplantıda grupların yirmişer dakika olan konuşma süreleri birer saate çıkarılırken kişisel konuşmaların da onar dakikayla sınırlandırılması benimsendi.

Hükümet adına Hayrettin Erkmen'in konuşacağı toplantıda, CHP adı-

(Devamı 7. Sayfada)

CHP Ankara Milletvekili Selahattin Öcal:

Çalışkanlar'da muhtarın evini polis kurşunladı

● CHP ANKARA SENATÖRÜ İBRAHİM ÖZTÜRK, "ÇALIŞKANLAR MAHALLESİ'NE SALDIRANLAR KİMLİĞİ MEÇHUL POLİSLERDİR" DEDİ.

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Ankara Senatörü İbrahim Öztürk, gazetemizde röportaj olarak yayınlanan "Çalışkanlar Mahallesindeki baskı ve zulümlere" neden olan olaylara ilişkin olarak birçok gecekondu mahallesinde olduğu gibi, Çalışkanlar Mahallesinde de saldıranların "kimliği meçhul" polisler olduğunu söyledi. Öte yandan CHP Ankara Milletvekili Selahattin Öcal'da Çalışkanlar Mahallesi muhtarının evinin polisler tarafından kurşunlandığını belirterek, "ellerindeki mermi kovanlarının polislerin silahlarından çıktığını" vurguladı.

(Devamı 7. Sayfada)

ÇALIŞKANLAR MAHALLESİ HALKI BASKI VE ZULMÜ ANLATIYOR

Röportaj:Mehmet GENÇ (3)

İlk soru: Alevi misin sünni mi? İkinci soru: Aleviler baskı yapıyor mu?

● Ali Rıza Yıldız, 20 yıllık polis memuru. Üstelik Ankara eski valisi Tekin Alp'in korumasında çalışmış, şimdi de yeni vali Vecdi Gönül'ün korumasında çalışıyormuş. Onu da alıp götürmüşler. Komünistlere silah ve mermi yardımı yapıyor diye....

● "Oğlum da polis olmasına rağmen, polisler nöbet değişimi sırasında bize saldırmak istedi...

Jandarmalar olduğu için saldırmadılar. "Ne lan öldük mü, burayı başınıza yıkarık" dedik onlara...

Oysa biz Haydar'ı aldıklarında, arama var da yardımcı olsun diye götürüyorlar sandıydık..."

Ziynet ana felçli... "Senin kızın burdadır dediler... Vallah bilmiyom dedim. Çeneme dürttüler sen nasıl bilmezsin diye... Lan baba ben nerden bilem.." diyor.

HABERİ 5.SAYFADA

Cezaevlerinden kaçışlarla ilgili Başbakan Demirel hakkında soru önergesi verildi

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Kahramanmaraş Milletvekili Hüseyin Doğan, son günlerde faşist tutukluların birbiri ardına hapislerden kaçmaları ile ilgili olarak Millet Meclisi Başkanlığı'na , Başbakan Süleyman Demirel hakkında sözlü soru önergesi verdi.

Hüseyin Doğan verdiği önergede Abdi İpekçi'-

(Devamı 7. Sayfada)

İstanbul Valisi Ayaz esnaftan "muhbirlik yapmasını" istedi

HABER MERKEZİ

İstanbul Valisi Nevzat Ayaz, Esnaf Dernekleri Birlikleri ile dün yaptığı toplantıda, çeşitli konularda ihbarda bulunan esnafın kimliğinin açıklanmayacağını söyledi.

Vali Ayaz, Emniyet Müdürü ve Garnizon Komutanı'nın da hazır bulunduğu toplantıda, esnafların ihbarda bulunabilecekleri telefon numaralarını kapsayan bir liste dağıta-

(Devamı 7. Sayfada)

İran uçağı düştü 124 yolcudan kurtulan olmadı

TAHRAN (AA)

Türkiye saatiyle önceki gün 16.00'dan bu yana kayıp olduğu bildirilen THY'ye ait Boeing-727 tipi yolcu uçağının, 124 yolcusuyla Meşhed-Tahran seferini yaparken başkentin 25 kilometre kuzeyinde düşerek parçalandığı öğrenildi. Uçakta bulunan 116 yolcu ve 8 mürettebattan kurtulan olmadığı bildirildi. Yolcuların 8'ini ço-

(Devamı 7. Sayfada)

Yakıt yokluğundan 70 hasta tedavisi bitmeden taburcu edildi

● HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ GÖLBAŞI RUH SAĞLIĞI HASTANESİ'NDEN DAHA ÖNCE TABURCU EDİLEN BİR HASTANIN İNTİHAR ETTİĞİ BİLDİRİLDİ.

ANKARA (DEMOKRAT)

Hacettepe Üniversitesi Gölbaşı Ruh Sağlığı Hastanesinde yakıt yokluğundan tedavisi bitmeyen hastaların taburcu edildiği öğrenildi. 500 yatak kapasiteli hastanede kalmakta olan yaklaşık 70 civarındaki hastanın büyük bir bölümünün tahliye edildiği, durumları çok ağır olan 6—7 hastanın da Hacettepe hastanesine taşındığı bildirildi. Hastaların geçtiğimiz cuma günü taburcu edildikleri ifade edildi.

Hastanede çalışan personelin de bir kısmının Hacettepe'ye getirildileri, bir kısmının ise Gölbaşı Hastanesinde bekledikleri bildirildi. Kendisiyle görüştüğümüz hastane Müdür Muavini, haberin doğru olduğunu söyledi. Yakıt konusundaki sorularımızı yanıtlayan Müdür Muavini, sorunun devlet sorunu haline geldiğini, o yüzden ne zaman yakıt bulunacağının belli olmadığını belirtti.

Öteyandan daha önce aynı hastaneden taburcu edilen bir hastanın, tabarcu edildikten iki gün sonra intihar ettiği öğrenildi.

PERSONEL DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI BALI:

"Gümrük emekçilerine halk düşmanı faşistler saldırıyor,,

ANKARA (DEMOKRAT)

Gümrük ve Tekel Bakanlığı Personeli Dayanışma Derneği (GÜM—DAY) Başkanı Burhan Balı, gümrük emekçileri ve Tekel işçilerine saldıranların halk düşmanı faşistler olduğunu söyledi.

Balı, yazılı olarak yaptığı açıklamada Gümrük–Tekel işçileri üzerindeki baskıları anlatarak, bu saldırıların Gümrük ve Tekel işçilerini yıldırmayacağını söyledi.

Gümrük ve Tekel Bakanlığında çalışanlar üzerindeki baskıların sürdüğünü, Pol–Bir'li polislerin bakanlığı işgal ettiğini kaydederek özetle şöyle dedi:

"Faşistlerin bakanlık emekçilerine saldırmalarından sonra, bakanlık binasının

(Devamı 7. Sayfada)

Rize'de öğretmen yokluğundan karne notları verilemedi

RİZE (DEMOKRAT)

Rize'de ilerici devrimci öğretmenler üzerinde baskı ve kıyımlar sürerken, Gündoğdu, Ortapazar ortaokulları ile Ticaret ve Yapı Meslek Liselerinde öğretmen yokluğu yüzünden karnelerde pek çok dersin notu verilemedi.

Öte yandan Gündoğdu Ortaokulu'nda açığa alınan 7 TÖB—DER'li öğretmenin yerine ...nan okul müdür vekili ile 2 öğretmenin veli... tarafından dövüldükleri öğrenildi.

Daha önce de Gündoğdu'daki öğrenci velileri Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurarak 7 TÖB—DER'li öğretmenin göreve iadesini istemiş ve yeni atamalara karşı çıkacaklarını belirtmişlerdi.

MERSİN'DE KURTALİ MAHALLESİ ARANDI

● TÜRK-İŞ'E BAĞLI TEK GIDA İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ TAŞLANDI, BİNANIN CAMLARI KIRILDI.

● SBF-BASIN YAYIN YÜKSEK OKULU'NDA KANTİNİN DUVARLARINDA YAZI OLDUĞU GEREKÇESİYLE 3 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI.

(HABERİ 4. SAYFADA)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Sonra da... DünyaÇocuk-mocukYılı

Ara sıra nüfusumuzun 45 milyonu bulduğunu (Erbakan'a göre 50 milyon. O hep 5 fazla söyler.) vurgulayıp şişiniyoruz ya, bu arada şu 45 milyonun içinde, cüzzamlıların, körlerin, sağır ve dilsizlerin, geri zekâlıların, delilerin, sakatların, frengililerin, trahomluların, okuma yazma bilmeyenlerin, evlilik dışı doğmuş olanların, yersiz yurtsuzların, göçebelerin, kıçındaki don sayısı ikiyi bulmayanların, evsiz–ailesiz sokakta kalmış çocukların vb. – her bir kalemi onbinler, yüzbinler, milyonlarla sayılı – yüzde kaç oranlarında yer aldığını; o 45 milyonun hiç de onurlanamayacağımız bu yüzdelerle gerçekte nasıl kemirilmiş olduğunu pek aklımıza getirmiyoruz. Gerçi, bu konularda bölük pörçük bilgilere resmi istatistiklerde, sağda solda çıkan makalelerde, kongre ve dernek haberlerinde ve bu nedenlerle verilen demeçlerde, yapılan konuşmalarda rastlarsınız. Çokça dert edilmeden.

Hele, o cıyak cıyak vatan–devlet kurtarıcıları? En az da öyleleri ilgilenir bu tür ayrıntılarla.

Örneğin; kimsesiz çocukların – yanılmıyorsam 20 bin kadarı – Kimsesiz Çocukları Yetiştirme yurtlarında devletin koruyucu ve şevkatli ellerinde. Anlayacağınız denizde bir damla. Gerisi? Onlar da şimdilik Tanrının koruyuculuğunda.

Ankara çevresindeki – Etimesgut, Kızılcahamam ve Ayaş'ta – sözünü ettiğimiz yurtlardan üçüne biraz daha yakından bakacak olursak; buralarda devletin şevkatli elini bulmak bir yana, doğru dürüst bir "barınak"la bile karşılaşamazsınız. Yurtlar temizlik, besleme, barınma, eğitim, bakım, sağlık açılarından zavallı bir düzeyi görüntülemenin yanında ayrıca, ilkel bir yönetim biçimini de yansıtmaktadır. Çocuklar on sekiz yaşını doldurunca, iş güvenceleri sağlanmadan, yurtlardan çıkarılmakta, döner sermaye aracılığıyla emekleri sömürülmekte (Etimesgut Yurdunda günde 10–14 saat... Ayda 300–900 TL'sına. Sigortasız. Aralarında 16 yaşından küçükler de var), aylık 50–100 lira arası olan harçlıklarını bile muntazam – bazan da hiç – alamamakta, gereksinimlerini ve kötü yaşam koşullarını dile getirmeye çabaladıkça da baskı, dayak ve küfürle karşılaşmakta ya da kendilerini yurt kapısı dışında sokakta bulmaktadırlar. (Çocukların yurttan atılmaları, yurt müdürlerinin iki dudağı arasındadır. 15 yıldan beri yurt müdürleri – sadece zaman zaman yurtlarını değiştiren – aynı kimselerdir). Yerleşim merkezlerinden uzak yerlerde kurulan yurtların çevre ilişkileri en alt düzeydedir ve toplumdan soyutlanmış durumdadırlar. (Öyleki; tâ 1952'de kurulan Kızılcahamam Yurdunun kapatılması için komünist ve piç çocukları barındırdığı nedeniyle – imza kampanyası açılmıştır). 6972 sayılı yasaya göre her yurda 1 doktor, 1 sağlık memuru, 1 hemşire, 1 sosyal hizmetler uzmanı ya da psikolog verilmesi zorunlu iken uygulamada buna uyulmamaktadır. (Ayaş Yurdunda – ki 7–18 yaş grubu salt erkek çocuklardan oluşur – 1976–1977 yıllarında atanan tek sağlıkçı bir "ebe"dir).

Yurt yöneticileriyle çocuklar arasında – saygı, sevgi, anlayış, psikolojik ve pedagojik yaklaşıma dayalı bir diyalogun kopuk oluşu sonucu – karşılıklı itici, sağlıksız bir ilişki egemen olmaktadır. (Nitekim, Etimesgut Çocuk Yetirtişme Yurdundan üç çocuk – Adem Uysal (16), Gürsel Yüksel (17) ve Hacı Ahmet Karaoğlu – üç aydan beri, müdürlerinin ihbarı ile tutukludur. Ali Aslan Öztaş (18), Ali Yüzübenli (18), Ertan Cemgil (18) ve Ömer Aslan adlı dört çocuk ise, aynı yolla, 3–6 ay arası tutuklu kalmışlardır. İki hafta önce ise, 18 çocuk yurttan atılmıştır. Bunlardan 9'unun yaşı 18'den küçüktür. 10'u öğrencidir. 8'i ise iş buldukça çalışmaktadır).

Sırası gelmişten; Çocuk Yetiştirme Yurtlarının yardım amacıyla kurulan Kimsesiz Çocukları Birleştirme ve Dayanışma Derneği (KİB–DER) geçen yıl Mart ayında basılmış ve yöneticilerle birlikte 52 çocuk gözaltına alınmıştır. (Çocukların en küçüğü 8 yaşındadır).

Ankara'nın yirmiyi aşkın milletvekili var.

Kafalarını şu yurtların kapılarından içeri bir uzatsalar ya!

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

23 OCAK

1962–TEKNİKER OKULU ÖĞRENCİLERİ YÜRÜYÜŞ YAPTI

Kendilerine Yüksek Okul hakkının verilmesini isteyen Tekniker Okulu öğrencileri Ankara'da sessiz bir yürüyüş yaptı.

1967–65 IŞÇİ ÜCRET ARTTIRIMI İÇİN GREVE BAŞLADI

Derince'deki Çelik Sanayii Fabrikasında Maden-İş üyesi 65 işçi ücretlerinin arttırılması için greve başladı.Grev 17 Mart'ta sona erdi.

1971–KÖYLÜ KADIN VE ÇOCUKLARIN TOPRAK MÜCADELESİ

Bir süre önce,Kayabaşı(İstanbul) köyündeki Resneli Çiftliği'ni işgal eden köylülerBakırköy 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin tahliye kararını uygulamak için gelen 60 kişilik jandarma birliğinin yolunu kestiler.Yalnızca köylü kadın ve çocukların katıldığı eylemde çiftlik bekçilerinin yaralandığı,iki aracın da taşlarla tahrip edildiği öğrenildi.

'Bu topraklarda öleceğiz,fakat vermiyeceğiz.Bu topraklarda yüzlerce insanın hakkı var.Kanunlar tam anlamı ile uygulanmıyor"diye bağıran köylü kadınlar çocuklarıyla birlikte askeri araçların önüne yattılar

Araçlardan yere inen askerlere seslenen kadınlar,"Buraya kimse giremez, Siz de bizim kardeşimiz,evladımızsınız. Bu toprakları elimizden alıp,bizleri aç mı bırakacaksınız?"diyerek,bu kadar toprağın bir kişiye verilemeyeceğini savundular.

EMEKLİLER EMEKLİ SANDIĞI'NI İSGAL ETTİ

Emekli muharipler,dul ve yetimler,Personel Kanunu hükümlerinin kendilerine uygulanmamasını protesto için Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü binasını iki saat süreyle işgal ettiler ve Genel Müdürle görüşerek kendisini istifaya çağırdılar.

Emekli Sandığı'na daha önce gönderdikleri dilekçelere cevap verilmediği için gruplar halinde Genel Müdürlük binasına giden 1000 kadar emekli,bütün salon ve büroları doldurarak memurları çalıştırmadılar.

1977–MESTAN BÜYÜKKORKMAZ

İsparta'nın Keçiborlu ilçesinde CHP li Mestan Büyükkorkmaz,afiş asarken faşistler tarafından önce tarandı,sonra da bıçaklanarak öldürüldü.

ALİ RIZA YERLİ

Manisa'da 22 Ocak'ta faşistlerce bıçaklanan CHP'li Yay-Kur öğrencisi A.R. Yerli bugün hastahanede öldü.

1975–KERİM YAMAN

Vatan Mühendislik Yüksek Okulu Öğrencisi Kerim Yaman okulun dışında pusu kuran faşistlerce öldürüldü.

HAFTALIK

Faşizmin taktik değiştirmeleri üzerine

Muzaffer ERDOST

Yüzyılımızın ilk yıllarında, burjuvazinin, kimi ardarda birbirinin yerini alan, kimi de birbiriyle içiçe geçen farklı iki yönetim yöntemini geliştirdiği bilinmekteydi. Bunlardan biri zor yöntemi, diğeri liberal yöntemdir. Zor yöntemi, işçi hareketine karşı her türlü ödünü reddetme, hiç bir değeri kalmamış tüm eski kurumları tutma, reformlara uzlaşmaz bir biçimde karşı çıkma yöntemidir. Liberalizm yöntemi ise, siyasal hakların geliştirilmesi doğrultusunda, reformlar doğrultusunda bir tür ödünler yöntemidir.

Bu iki yönetim yönteminin ardarda gelişi ya da çeşitli düzenlemelerle içiçe geçişi, aynı zamanda, Avrupa işçi hareketinde ayrılıkların önemli nedenlerinden biri olmuştur. Burjuvazinin zor yöntemine başvurması, işçi hareketinde, burjuvaziye karşı kesin bir tutum takınılmasına neden oluyor ve aynı zamanda anarşist eğilimler de, işçi hareketinde uç veriyor. Buna karşılık, burjuvazinin, liberal yönteme yöneldiği dönemlerde, işçiler içersinde, burjuvaziye karşı, uzlaşmacı bir tutum takınılması görüşü ağırlık kazanıyor ve aynı zamanda oportünist eğilimler, işçi hareketinde yaygınlaşabiliyor. Avrupa ülkelerinde, burjuvazinin, bir ülkede zor yöntemine, bir ötekinde liberal yönteme, bir diğerinde bu ikisinin içiçe geçtiği karmaşık bir yönteme başvurması, bu ülkeler işçileri arasında, görüş ayrılıkları yarattığı gibi; aynı ülkede, birbiri ardına, liberal yöntemden zor yöntemine, ya da zor yönteminden liberal yönteme geçilmesi, bir ülkenin işçileri arasında da, görüş ayrılıklarının derinleşmesine, işçilerin görüşlerinin dalgalanmasına yolaçmaktaydı.

Zor yönteminin, yüzyılımızın ilk çeyreğini geride bırakırken, faşizme değin "evrimleştiği" bilinen bir olgu. Burjuvazi, işçi sınıfının elde ettiği sendikal ve siyasal özgürlükler nedeniyle, zor yöntemine geçemediği zaman, bu sendikal ve siyasal özgürlükleri KALDIRMAYA yöneldi. Bunu, ilkin, işçi hareketinin ve onunla bağlaşık demokratik hareketin direncini yasa–dışı kurumlaşmış zor örgütleriyle kırmaya çalışarak, ve sonra, bu direnci kırabildiği ölçüde, yeni yasalarla, sendikal ve siyasal özgürlükleri kaldırarak ya da elinden geldiğince kısıtlayarak gerçekleştirmeye koyulmuştur. Bugün ülkemizde güncel olarak karşılaştığımız özel durum, "zor yöntemi" ile "faşizm"in, siyasal iktidarda, içiçe geçmiş olması, faşizmin, yeni bir "düzenleme" ile, iktidara ortak olmuş bulunmasıdır.

Bu nedenle, faşist yöntemlerde görülen "değişiklik" ve bu yöntem değişikliğinin, demokrat ve devrimciler arasında yarattığı yeni görüş ayrılıkları konusuna değinmek yararlı olacak.

Taktik değişikliğini belirlemeye yarayacak olaylara göz gezdirelim: Demirel kabinesinin onaylandığı günden güvenoyu alacağı güne değin, faşist cinayet ve saldırılarda, yeni bir yükselme. Doğanay'ın öldürülmesi, Ağca'nın kaçırılışı tam da bu araya sıkıştırılır. Güvenoyu aldıktan hemen sonra, faşist baskı ve saldırıların gene giderek kabarması. Cezaevinde devrimci avukatlara saldırı, Tütengil'in öldürülmesi, İstanbul'da bir kafeteryada kitlesel ölüme yol açan bomba olayı ve sıkıyönetim tarafından kapatılmış bulunan ÜGD'de ele geçirilen, başta İstanbul Üniversitesi Rektörü olmak üzere, demokrasi cephesinin seçkin adlarını içeren "ölüm" listesi. Bu arada, Ankara'da, okura aktarılmamış bulunan ve bir kısmı önceden sezildiği için gerçekleştirilememiş olan, aynı düzeydeki bir dizi nakıs suikast girişimi. Tam da bu sırada, siyasal iktidarı koşulsuz destekleyen parti liderinin, bir yandan "anarşik" olaylarla sağcıların hiç bir ilişkisi olmadığına ilişkin mesajı ve öte yandan, bu suikastlerin amacının AP iktidarını düşürmeye yönelik olduğu bildirisi. Kahramanmaraş olaylarının yıldönümü protestolarından üç gün sonra, yani tam da "Mektup"un Cumhurbaşkanına iletildiği gün, aynı parti sözcüsünün, üç gündür meydana gelen olaylara hiç bir sağcının karışmadığına ilişkin açıklaması. Merkezi kentlerde adları ulus ölçeğinde bilinen kişiler üzerine yoğunlaştırılan saldırıların geri çekilmesi, ve buna karşılık, ülke ölçeğinde, ama yerel birimler içersinde faşist baskıların yoğunlaştırılması ve özellikle Antakya, Kayseri, Tokat, Yozgat ve Konya'nın adeta faşist saldırıların "pilot bölge"si durumuna getirilmesi.

(Devamı 7.Sayfada)

FORUM

Bir seminerin ardından

KAPİTALİST SİSTEM İÇİNDE AİLENİN VE AİLE İÇİNDE KADININ İKİLİ İŞLEVİ VARDIR: İDEOLOJİK İŞLEVİ DÜZENİN EGEMEN İDEOLOJİSİNİ ÇOCUKLARA AKTARMAK, EKONOMİK İŞLEVİ EMEK GÜCÜNÜ GÜNLÜK VE KUŞAKLAR DÜZEYİNDE YENİDEN ÜRETMEKTİR. YANİ AKŞAM İŞTEN YORGUN DÖNEN KOCANIN ERTESİ GÜN İŞE GİDEBİLİR DURUMDA OLMASINI SAĞLAYACAK EŞYA VE HİZMETLERİ ÜRETMEK; YEMEK PİŞİRMEK, BULAŞIK ÇAMAŞIR YIKAMAK, TEMİZLİK YAPMAK V.B.

Ayşenur DERİN

11–13 Ocak tarihleri arasında, Türk Sosyal Bilimler Derneği tarafından düzenlenen "Türk Toplumunda Kadın Sorunlarına Yaklaşım ve Öneriler" konulu seminer DİE Konferans salonunda yapıldı.

Üretim ve istihdam, eğitim, sosyal güvenlik, sağlık ve yasal düzenlemeler konularında düzenlenen oturumlarda çeşitli görüşler tartışıldı. Seminere egemen olan hava, kadınların varolan sorunlarının içinde yaşadığımız düzenden kaynaklandığı yeterince açıklıkla konmadan, bu sorunların çözümünde getirilecek önerilerin ekonomik krizin giderek ağırlaştığı günümüzde krizi daha da ağırlaştırıcı nitelikte olmamasıydı. Örneğin Gülten Kazgan'a göre, ev kadınlarının sigortalanması halinde bunun devlete getireceği finansman yükünü bu devlet kaldıramazdı. Bu tür yaklaşımlara tek tük itirazlar oldu ama belirleyici olan düzenin veri alınması, bu düzen içinde çözülebilecek sorunların da ekonomi açısından çok fazla yük yaratmayacak biçimde çözülmesinin gerektiği doğrultusundaki önerilerdi. Bu öneriler en somut ifadesini CHP milletvekilleri Ali Nejat Ölçen ve Sevil Korum'un söylediklerinde buldu: Sorunu, kadın aracılığıyla bu toplumun bir tüketim toplumu olmaktan kurtarılması ve çok daha üretken bir yapıya kavuşturulması yoluyla varolan ekonomik krizi hafifletmek olarak koydular.

Ülkemizdeki bağımlı kapitalist yapının ürünü olan ekonomik krizin çözümünde fedakarlık her zaman halktan beklenirdi, bu kez de emekçi kadın ön plana çıkarılarak, onun tüketimi kısması (bu hayat pahalılığında zaten kısılmıştır tüketim) emek-yoğun sanayilerde düşük ücretlerle çalışmaya razı olması istendi.

Üretim ve istihdam konusunda söz alan Profesör Mübeccel Kıray, kırdan kente göç sürecinde kadının evde ürettiği eşya ve hizmetlerde bir azalma olduğunu, yani aile içinde tüketilen şeylerin giderek daha büyük kısmının pazardan karşılanmaya başlandığını, buna karşın kadınların işgücüne yeterli oranda katılamadığını, fiilen örgütlü üretimde çalışan "ücretli işçi" kadın oranının 1950'de % 8.5'den 1973'de ancak % 13'e çıktığını söyledi. Kadın emeğinin düşük ücretli ve uzmanlaşmanın az olduğu emek-yoğun (dokuma, gıda, ambalaj vb.) sanayide yoğunlaştığını, sanayide çalışan kadınların % 93'ünün vasıfsız ve eğitimsiz olduğunu, koruma endişesi ile kadının "ağır" işlerde çalışmasının yasalarla sınırlandırılmasının, kadının iyi ücretli işlere girmesini engelleyerek bir ayırtıma (diskriminasyon) yol açtığını ekledi. Memur olarak çalışan kadınların da bankalarda olduğu gibi belli alanlarda yığıldığını, buralarda ihtisaslaşmalarının altında ücret alarak tekdüze işlere yöneltildiklerini belirtti.

Daha sonra söz alanlardan Çiğdem Kâğıtçıbaşı, 2300 küsur kişinin katıldığı bir anketin sonuçlarına göre, anaların kızlarından beklentilerine bakıldığında, eğitim beklentilerinin yüksek ama meslek beklentilerinin düşük olduğuna değindi. Yani analar kızlarının okumasını istiyor ama okumanın amacı bir meslek sahibi olmaktan ziyade kocalarına iyi bir eş olmaları (%)63). Kızlarının iyi bir meslek sahibi olması analar tarafından % 27 oranında istenirken, bu oran erkek çocuklar için % 54'e çıkıyor.

Bu anket, toplumda egemen olan ideolojiyi yansıtıyor: Kadının yeri evidir. Kadınlar, ekonomik koşulların zorlaması sonucu giderek artan sayılarda dışarda çalışmaya başlasalar bile onların esas yeri evdir, asli görevleri ev kadınlığıdır. Bu ideoloji kırılmalı, kadın insan olarak kendini ifade edebilmek için dışarda çalışmalıdır. Ancak kapitalizmde bunun olanaklı olmadığını biliriz. Çünkü kapitalizmde çalışma insanın kendi kendini ifade etmesinin bir yolu, yaşamanın amacı değil, en temel gereksinimleri karşılayacak parayı kazanma zorunluluğunun dayattığı bir iştir. Kapitalizmin sürekli bir yedek işsizler ordusu bulundurmaya gereksinimi vardır ve kapitalist toplumda ev kadınlarının varlığı, savaş zamanlarında görüldüğü gibi ekonomi gereksindiğinde fabrikalara, bürolara dolacak, gereksinimi kalmadığında sorun yaratmadan evlerine geri dönecek bir ordunun varlığı anlamına gelmektedir.

Tartışmalar sırasında, bu yaklaşımdan yola çıkan bir öneri, kadınların evde yaptıkları çalışmalar karşılığı onlara bir gelir sağlanması oldu. Şöylece özetlenebilir bu yaklaşım: Kapitalist sistem içinde ailenin ve aile içinde kadının ikili işlevi vardır: İdeolojik işlevi, düzenin egemen ideolojisini çocuklara aktarmak, ekonomik işlevi, emek gücünü günlük ve kuşaklar düzeyinde yeniden üretmektir. Yani akşam işten yorgun argın dönen kocanın ertesi gün işe gidebilir durumda olmasını sağlayacak eşya ve hizmetleri üretmek, yemek pişirmek, bulaşık, camaşır yıkamak, temizlik yapmak vb. Ayrıca kapitalist sistemin gereksindiği yeni işçileri sağlamak üzere çocuklar doğurup büyütmek. Kadın, bu çalışmasını herhangi bir karşılık almaksızın yapar ve kapitalist ekonomilerin ulusal gelir hesaplarına evde yapılan bu işler katılmaz. Eğer bu işler kadın tarafından yapılmasa ve pazardan sağlansa, yani yemek lokantada yenip, çamaşırlar çamaşırhaneye gönderilse, çocuklar kreşe yollansa vb., erkeğin ücreti bütün bu harcamaları karşılamak için şimdi olduğundan çok daha yüksek olmalıdır. O halde kadının evde karşılıksız yaptığı iş ve hizmetler, kapitalistlerin işçilerin ücretlerini düşük tutmasına ve böylece kendi artık değerini artırmasına yaramaktadır. Bu nedenle, kadınlara evde yaptıkları çalışma karşılığı bir gelir sağlanması onun kocasını istihdam edenden (kapitalist veya devlet) talep edilmelidir.

Öneriye, ev kadınlarına gelir sağlanmasının ev kadınlığını teşvik edeceği, kadınları evin dört duvarı arasına hapsedip, onların kendilerini geliştirmeyen evişleriyle daha fazla uğraşmasına yol açacağı gerekçesiyle karşı çıkanlar oldu. Verilen cevap, kapitalizmde, sistem buna gereksinme duyduğu için, eviçi çalışmalarının her zaman varolacağı, kadınların dışarda çalışmasını savunmanın temel olmasına karşılık, hər zaman işsizlik sorununu içinde barındıran kapitalizmin eviçi çalışmasını ve ev kadınlığı kategorisini de muhafaza edeceği, o halde kadınların kapitalistlere karşılıksız çalışmaması ve ekonomik özgürlüklerini kazanmada ilk adım olması açısından onlara bir gelir ödenmesini talep etmenin gerekliliğiydi.

M. Kıray, eviçi hizmetlerinin kadının üzerinden nasıl alınabileceği üzerine düşünmek gerektiğini, özellikle çocuk bakımını annenin görevi olarak gören değer yargısının yıkılması ve kreşlerin yaygınlaştırılması gerektiğini söyledi. Gerçekten önemli olan bu nokta, özellikle çalışan kadınların yükünü hafifletmek, onların çeşitli toplumsal faaliyetlere daha aktif katılabilmesini sağlamak açısından evde yapılan işlerin karı–koca tarafından eşit paylaşılması anlayışının yaygınlaştırılmasını da içermekte.

Değinilen bir diğer noktada, kadının dışarda çalışıp para kazanmasının onun evdeki statüsünü çok fazla değiştirmediği, eve giren paranın denetiminde kadınların söz sahibi olmadığı, erkeğin esas belirleyici olmasından ötürü kadının erkeğe olan bağımlılığının sürdüğü olgusuydu. Bütün bunlar, kadının toplumda erkekle eşit olabilmesinin, kapitalist sistemin empoze ettiğinden farklı bir bilinçlenme ve ideoloji anlayışını öngördüğünü ortaya koyuyor. Kısaca, kadının erkekle gerçekten eşit görülebilmesi sosyalist bilincin yaygınlaşmasına bağlı.

Eğitim, sosyal güvenlik, sağlık, yasal düzenlemeler konulu oturumlarda yapılan tartışmalarda önemli olan ve burada özellikle değinilmesinde yarar bulunan iki nokta var. İlki, kadınların en önde gelen sağlık sorunlarından olan kürtajın serbest bırakılmasına ilişkin. Her yıl ortalama 15 bin kadının gayri tıbbi yöntemlerle düşük yaparken öldüğü bilinmekte. Kürtaj, serbest olmasının ötesinde devlet hastanelerinde ücretsiz yapılmalı ve kırsal kesimin kadınlarına bu hizmeti götürecek yöntemler geliştirilmeli. İkincisi, erken evlenmeler sorunu. Halen, ailenin rızasıyla kız çocuk 14, erkek çocuk 16 yaşında evlendirilebiliyor. Çocuk yaştaki bu evlenmelerin bedensel ve ruhsal birçok sakıncaları var. Bu konuda yapılacak yasal düzenlemeler soruna bir ölçüde çözüm getirebilir.

Halkın Gazetesi Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Hükümetin memurlara hıncı...

Yeni MC'nin kurulmasıyla kamu çalışanları üzerindeki baskılar da giderek yoğunlaştı. Herhalde "tenkil" politikasının bir gereği sonucudur ki, faşist baskılar yasal baskılarla pekiştirilmeye başlandı. "Yeri dar olan gelin" ve "umut" havarisi yan yana gelip hep bir avaz halkı ve çalışanları, öğrencileri, öğretmenleri nasıl dut yemiş bülbül yapabiliriz diye olanca enerjiyi şu kış günlerinde tüketmeye gayret ediyorlar.

Bir süre önce TV'nin 22.40 haberlerinde "Hükümetin memur danışma kurullarının çalışmalarını durdurduğu" belirtildi. Yine bir süre önce yeni MC'nin 657 sayılı Devlet Memurları Yasası 121. maddesi gereğince yürürlüğe konulan "Memur Sicil Yönetmeliği ve Sicil Değerlendirme Kurullarını" da uygulamadan kaldırdığını öğrenmiştik. Gerici karaktere haiz olan 657 sayılı yasada yer alan Danışma Kurulları ve Sicil Değerlendirme Kurulları çalışanlar yararına kullanılabilme özelliğine sahip bir görünümde idi. Hatta bazı kurumlarda TÜM–DER üyesi memurlar, Değerlendirme ve Danışma kurullarına temsilcilerini seçimlere katılarak sokabilmişler ve bu kurulları kontrol altında tutabilmeyi başarmışlardı. Gerçek yönetime katılmanın; karar ve uygulama sürecine tamamen çalışanların müdahale edebildiği "Demokratik Yönetim"le mümkün olabileceğinin bilincinde olan memurlar, bu kurulların işlevini kendi lehlerine çevirebilmek için bir propaganda platformu olarak da konuya yabancı kalmamaları söz konusu idi.

İşte hükümet biraz hele kullanabilme olanağı olan Değerlendirme ve Danışma Kurullarına bile tahammül edememekte ve 657 sayılı yasanın demokratik gibi görünen hükümlerini bile memurların aleyhine kullanabilmek için büyük bir hınçla saldırmaktadır.

Yeni baskılara, faşist saldırılara, işyerlerinin faşistleştirilmesine göz yummak, ilericilerin–devrimcilerin ölüm kararlarını onaylamak anlamına gelecektir. Yaşamına ve onuruna saygı duyan her emekçi, faşizme karşı mücadelede üstüne düşen görevi yapmak zorundadır.

Kapatılan TÜM–DER Ankara Şubesi üyesi bir memur

Mehmet Beyazıt Lisesi öğrencileri

Bizler Mehmet Beyazıt Lisesi öğrencileriyiz. Okulumuzdaki faşistlerin etkinliğini kırmış düzenli öğrenime girmiştik. Ama ne var ki faşistler, 4.11.1979 tarihinde kendi görüşlerini yansıtan bir gazetede duyuru yayınlayarak okuldan uzaklaşan, kayıtı silinen faşist öğrencilere çağrı yaparak okula gelmelerini istemişlerdir. Bu yayından sonra okul müdürümüz görevinden alınarak yerine daha önceki dönemlerde uygulamaları ile bilinen Melih Şakir Evren getirilmiştir.

Şimdi okulların zorunlu tatile sokulduğu bu zamanda okuldan uzaklaşan faşistlerin usulsüz bir şekilde yeniden kayıtları yapılmakta eğitimin düzenli işlemesini engellemeye çalışmaları oyunlarına gelmeyeceğiz.

MEHMET BEYAZIT LİSESİ ÖĞRENCİLERİ

TEKZİP

Samsun Cezaevinde kanun ve yönetmelik uygulanmaktadır

Samsun Cezaevinde İnfaz Kanunu ve yönetmenliği dışında herhangi bir uygulama yoktur. İdare bu uygulamalarında herhangi bir siyasi görüşün etkisinde bulunmadan tarafsız hareket etmektedir.

Cezaevinde suların akmaması belediye tarafından suyun verilmeyişinden ileri gelmektedir. Kaloriferlerin tam randımanlı yakılamaması ise bütün dünyada ve Türkiye'de mevcut olan enerji ve yakıt bunalımı sebebi ile olmakta, bunu cezaevi idaresi en az şekilde hissettirmeye çalışmaktadır.

Cezaevindeki hükümlü ve tutukluların mahalli mahkemelere sevkleri mahkemeden ve savcılıktan gelen emirler üzerine, taşraya sevkleri ise Yüksek Adalet Bakanlığından gelen emirler üzerine yapılmakta, aksine hareket sorumluluğu gerektirir, bu mercilerce devamı takip edilmektedir.

Cezaevinde tutuklu ve hükümlülerin giriştikleri kanunsuz ve nizamname dışı davranışlar ve eylemler idare tarafından değerlendirilip kanun ve yönetmenlik uyarınca gerek inzibati yönden gerekse C. Savcılığınca cezai yönden koğuşturmaya tabi tutulmaktadır.

Bu şekilde hareket edenler, görüşü nazari itibare alınmadan aynı şekilde uygulamaya tabi tutulmakta ve gerektiğinde hepsi için inzibatı cezalar uygulanmaktadır.

Cezaevi disiplinini bozan hareketlerin cezasız bırakılmayacağı gibi bu tür davranışın sorumluluğu gerektiği her düşünürün bilmesi gereken husustardır.

Samsun Cezaevi Müdürü
Cemal Balcıoğlu

DİSK GENEL BAŞKANVEKİLİ MUKBİL ZIRTILOĞLU:

Türkiye, Güney Amerika'daki askeri diktatörlüklere benzetilmek isteniyor

● "ABD'NİN ÇIKARLARINI VE SALDIRGAN SAVAŞÇI POLİTİKASINI GÖZÜ KAPALI DESTEKLEYEN BİR ÜLKE YARATILMAK İSTİYORLAR"

HABER MERKEZİ

DİSK Genel Başkan Vekili Mukbil Zırtıloğlu İstanbul'da toplanan Maden-İş Genel Temsilciler Meclisi'nde yaptığı bir konuşmada, Egemen sınıfların, Türkiye'yi, bağımsızlığının tam anlamıyla çiğnendiği, sömürü ve baskının alabildiğine egemen olduğu, temel hak ve özgürlüklerin yok edildiği Güney Amerika'daki askeri diktatörlüklere benzer bir ülke durumuna getirmek istediklerini vurguladı.

Konuşmasında, ayrıca Türkiye, İsrail, Mısır gibi Orta-Doğu ülkelerinin bölgede ABD emperyalizminin karakolu haline getirilmek istendiğini vurgulayan Zırtıloğlu, şunları dedi:

"Ancak Türkiye'de işçi sınıfımızın ve yandaşı emekçilerin bugün ulaştıkları mevziler genelde ABD emperyalizminin, özelde de tekelci sermayenin önünde en büyük ve güçlü engel olarak durmaktadır. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız, egemen sınıfların himayesindeki faşist cinayet şebekelerinin saldırılarıyla hak ve özgürlüklerine getirilmek istenen yeni sınırlamalarla, yasaklamalarla susturulmak, boyun eğdirilmek isteniyor. Daha açık deyimiyle ulusal bağımsızlığımızın tam anlamıyla çiğnendiği, sömürü ve baskının alabildiğine egemen olduğu, temel hak ve özgürlüklerin yok edildiği gün, Amerika'daki askeri diktatörlüklere benzeyen, ABD'nin çıkarlarını ve saldırgan savaşçı politikasını gözü kapalı destekleyen bir ülke yaratmak istiyorlar"

Emaş A.Ş'deki grevden on işçi, bir sendikacı tutuklandı

HABER MERKEZİ

Oto Metal-İş Sendikasına katılma kararı almış bulunan Tüm Döküm-İş Sendikasının Avcılarda kurulu EMAŞ A.Ş'nde sürdürmekte olduğu grevden on işçi ve Oto Metal-İş Sendikası Genel Sekreteri Ali Akyar Sıkıyönetim Güçlerince gözaltına alındı.

Oto Metal-İş Sendikası konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada şunları dedi:

"11.1.1980 günü gözaltına alınan ve suçlarının ne olduğu belirtilmeyen bu arkadaşlarımızın gözaltına alınmasını kınıyoruz. Bu gibi uygulamaların grevleri ve işçi sınıfının değişik alanlarda sürdürdüğü mücadeleyi engelleyemeyeceğini ve baskılardan yılmayacağımızı kamuoyuna duyururuz"

Kayseri'de fabrikalar yakıt yokluğundan kapanıyor

KAYSERI (DEMOKRAT)

Fuel-oil yokluğu yüzünden Kayseri'de bulunan Orta Anadolu Birlik Mensucat, Atlas Halı, Mey-Buz, Meysu ve Karsu fabrikalarının da fuel-oil yokluğu yüzünden üretimlerini durduracağı öğrenildi.

"3200 LİRA İLE GEÇİNİLİR Mİ?"

İşçiler, "İşverenin baskısına boyun eğmeyeceğiz" diyorlar.

Marmaris Belediyesinde grev var

HABER MERKEZİ

Marmaris Belediyesine bağlı olarak çalışan DİSK'e bağlı Genel-İş sendikası üyesi 27 Tekel işçisinin yürüttüğü grev 57. gününü doldurdu. Grev, sendika ile AP'li Belediye Başkanı arasında sürdürülen görüşmelerin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine başladı. İşçiler, grevden önce ayda 3200 lira ücret aldıklarını, ekmeğin 7.5 liradan, bir kilo etin 150-170 liradan satıldığı Marmaris ilçesinde bu ücretin gülünç olmaktan öteye gidemediğini söylüyorlar. Nitekim, 4000 liradan aşağı kiralık ev bulunmayan ilçede, işçilerin oturdukları evler ahırdan farksız, aldıkları besin ise yetersiz. İşte bu koşullarda, bütün ekonomik haklar dahil olmak üzere ayda 7000 lira ücret istiyor, temizlik işçileri, Belediye Başkanı ise, bu isteği reddederek grevin başlamasına neden olduğu gibi, işçileri işten attığını söyleyerek ve dışardan işçi getirterek grev kırıcılığı yapmaktadır.

Ama tüm bunlar grevci Marmaris Belediyesi işçilerini yıldırmamış tek bir yürek, tek bir yumruk olarak, "Hakkımızı alıncaya değin mücadele edeceğiz, işevrenin baskısı karşısında boyun eğmeyeceğiz" diyorlar.

DEV-MADEN SEN 10. ŞUBE TEMSİLCİSI

EMEKÇİLERİ YILDIRACAKLARINI SANANLAR ALDANIYORLAR

TRABZON (DEMOKRAT)

Dev-Maden-Sen 10 nolu Şube Temsilcisi Hasan Alpaslan önceki gün bir açıklama yaparak, "anarşiyi" önleme bahanesiyle zaten kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin yeni baskı yasalarıyla yok edilmek istendiğini, Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri için öğretmen ve memurların sürülüp kıyıldıklarını açığa alındıklarını vurgulayarak "Faşist katliamlar her gün artarken, faşizme karşı direnenler hapisanelere doldurulmaktadır" dedi.

Son günlerde işyerlerinde de faşist baskıların arttığına dikkati çeken Alpaslan: "MTA Genel Müdürlüğü'nde yüzlerce ilerici, yurtsever işçiler tutuklanmakta, belli yerlere faşist militanlar yerleştirilmekte Artvin ve Arhavi'de Dev-Maden-Sen üyesi işçiler okudukları gazete ve ilerici yayınlar yüzünden tutuklanıp nezarethanelere atılmakta ve işkence görmektedirler" dedi.

Faşist baskıların kendilerini yıldıramayacağını da belirten Alpaslan: "Dev-Maden-Sen'li devrimci işçiler olarak karanlıktan aydınlığa çıkana dek mücadelemizi sürdüreceğiz" diyerek sözlerini şöyle bitirdi: "Emekçileri yıldıracağını sananlar emeğin gücünün ne olduğunu bilmemektedirler"

BÜTAN GAZ SATICILARI ENERJİ BAKANINI CEVAPLADI:

İthal malı bütangaz stokları tükendi

Enerji Bakanı hergün "Sevinçli" haberler veriyor ama, söylediklerinin hiçbiri doğru çıkmıyor.

ANKARA(ANKA)

Ankara Bütan Gaz Satıcıları Derneği Başkanı Şahin Abacıoğlu, İthal malı bütan gaz stoklarının tükendiğini ve vatandaşın tüpgaz bulamadığını açıkladı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından bütangaz bulunduğuna dair yapılan açıklamanın gerçeği yansıtmadığını öne süren Abacıoğlu, "Bu kabil yanlış bilgilere dayanan açıklamalar, kamuoyunun baskısını bayilere yöneltmekte ve gerek esnaf ve gerekse tüketici arasında huzursuzluk yaratmaktadır" dedi.

Abacıoğlu açıklamasında, rafinerilerde işlenen ham petrolden az miktarda tüpgaz üretildiğini , ancak bunun ihtiyaca yetmediğini bildirerek şunları söyledi:

"LPG ana şirketlerinden bayilere çekilen telgraflarda 15 Ocak 1980 tarihinden itibaren, ithal malı LPG stoklarının tükendiği bildirilmiştir. Petrol işleri Genel Müdürlüğünün nezdinde yaptığı araştırmada yetkililer bu haberi doğrulamışlar ve kısa zamanda ihtiyaç karşılığı LPG'yi karşılamaya çalışacaklarını bildirmişlerdir.

İthal malı LPG tükendiğinden sadece rafinerilerde işlenen küçük bir miktar tüketime sunulmaktadır.

Kayseri'de POL—BİR'li polisler önemli idari görevlere atandılar

KAYSERİ (DEMOKRAT)

Emniyet Müdürlüğünde çalışan toplam 600 civarındaki polis memurunun 200'e yakın bir bölümünün görev yerlerinin siyasal nedenlerle değiştirildiği bildirildi. Vali ve Emniyet müdürünün yanlı davranmaları demokratik kitle örgütleri ve Kayserili yurttaşlar tarafından kınanmaktadır

Faşistlerle sürekli işbirliği içinde çalışan Pol-Bir'li polislerin cinayet, mali ve siyasi şubelerin yönetimine getirilmeleri yurttaşlar tarafından anlamlı karşılandı. Önemlisi görevlere atanan Pol-Bir'li polislerin Kayseri ÜGD Başkanı Hamza Kaya ve Kör Osman adıyla bilinen faşistlerle devamlı beraber olmalarının halk tarafından kuşku ve tepkiyle karşılandığı bildirildi.

Öte yandan, son bir ay içinde Kayseri'de gözaltına alınan devrimci demokrat kişilere Bölge Trafik Müdürü Şahin Ölçen'in başını çektiği Pol-Bir'li polislerce işkence yapıldığı öne sürülmektedir Anılan TrafikŞube Müdürünün, yanındaki 20 kadar sağ görüşlü polisle birlikte işkence eylemlerini sürdürdükleri ve işkencecilerin Emniyet Müdürü ve Vali'den destek gördükleri iddialar arasında.

GÖSTERGE

Rakamlar konuşuyor (2)

Arslan Baser KAFAOĞLU

Dün Kapitalist dünyanın en güvendiği kaynak, Dünya Bankası kaynaklarına göre uluslararası bazı karşılaştırmalar yapmıştık.

Şimdi bir iddiayı daha görelim. Bazılarına göre Sovyetler Birliği, tıpkı Birleşik Amerika gibidir. Yani etki alanına aldığı ülkeleri sömürür. Acaba Dünya Bankası rakamlarına göre bu iddia ne ölçüde doğru?

Dünya Bankası rakamlarına göre ABD İsviçre, İsveç gibi NATO dışı ülkeler ve NATO ülkelerinden sadece Lüksemburg ve Danimarka dışında kendi kampının en zengin ülkesidir. En zengin kapitalist ülkeden birey başına gelir geriliği sadece yüzde 2'dir. Gene Dünya Bankası rakamlarına göre Sovyetler Birliği, birey başına gelir açısından etki alanı içindeki ülkeler arasında dördüncüdür. Ve sıralama şöyledir:

1-Finlandiya	6620 dolar
2-Doğu Almanya	5660 dolar
3-Çekoslovakya	4720 dolar
4-Sovyet Rusya	3700 dolar

- Amerika'nın en zengin kendi etkisindeki ülkeden gelir farkının yüzde 2 olmasına karşılık Sovyetler Birliği'nin kendi etki alanındaki en zengin ülkeye göre birey başına geliri yüzde 45 geridedir.

Doğu Avrupa ülkelerinin sömürülmesiyle Sovyetler Birliği'nin ayakta durduğu uzun süredir anlatılıp durulur. Acaba öyle mi? Elimizde 1979 Dünya Bankası raporundan alınmış, 1977 yılı kalkınma hızları var. Bu rakamlara göre Sovyetler, Avrupa'daki etki alanındaki ülkelerden en hızlı kalkınanlar arasında değil. 1960-1977 kalkınma hızları (nüfus artış hızına ek olarak). Sovyetler Birliği ve etkisi altındaki ülkelerde şöyle:

1-Romanya	yüzde 8.5
2-Bulgaristan	yüzde 4.4
3-Finlandiya	yüzde 4.2
4-Polonya	yüzde 4.1
5-Sovyetler Birliği	yüzde 3.7

Yukarda görüldüğü gibi, Sovyetler Birliği etkisinde kabul edilen ülkelerden dördünün gelişme hızı Sovyetlerden çok yüksektir. Öyle şey olabilir ki, bir ülkenin potansiyeli ötekinden fazladır, kalkınma hızı da yüksek olur. İnsaf edilsin, gerek nüfusu, gerek doğal kaynakları, gerek işgücü yapısı ve gerekse teknik bilgisi Sovyetler Birliği'nin yukardaki dört ülkeden geri midir? Bunu objektif olarak iddia edecek bir tek aklı başında insan çıkamaz.

"Sovyetler akaryakıtı CMEA ülkelerine daha pahalı veriyormuş", yok "onların ürünlerini ucuza kapatıyormuş", yok efendim "CMEA planında herşeyi kendine yontuyormuş." Pekiy öyle oluyormuş da, gelişme hızı neden Romanya'dan, Finlandiya'dan, Bulgaristan'dan gerikalıyormuş? Bunun yanıtı yoktur. Öyle bir sömürülme savı var ki, "sömürdüğü" söylenen, "sömürüldüğü" söylenenin birkaç adım gerisinden gidiyor.

Bir de Uzak Doğudan örnek verelim. Çin Halk Cumhuriyeti yönetim olarak Sovyetler Birliği'nden kendini ayırmıştır. Kalkınma hızı birey başına gelir olarak yılda yüzde 5.1'dir (Çok iyi bir kalkınma hızı). Onun yanında bir Kore Demokratik Cumhuriyeti var. Kuşkusuz Çin Halk Cumhuriyeti'ne göre potansiyeli daha az. Bu Cumhuriyet Sovyet eğilimli.. Yani iddialar kabul olunursa Sovyetler Birliği'nce sömürülüyor. Ama bakıyoruz onun da nüfus başına yıllık gelir artışı yüzde 5.1. Daha bağımsız olan Arnavutluk ile Bulgaristan'ın (yapıları da benzer) kalkınma hızları farklı değil: Bulgaristan'da yüzde 4.4, Arnavutluk'ta yüzde 4.3

Pekiy sömürü neden olmuyor? Ya da etkisiz kalıyor? Çünkü, merkezi planlama denilen, otoriter olarak tanıtılan "sosyalist planlama"da iç ya da dış sömürüyü halktan gizlemek öyle kolay değildir ve sosyalist ülkelerde halk tepkisinin etki gücü oldukça yüksektir. Bizde sanılanın karşıtı olarak

Yarın konuyu sürdüreceğiz.

Gıda-İş ödenmeyen aralık ayı ücretleri için Tekel'i mahkemeye verdi

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Merkez Hukuk Dairesi, Cibali Tütün Fabrikası, Tekel Ambalaj Fabrikası ve Tekel Yaprak Tütün Bakım işyerlerinde çalışan Gıda-İş ve Tekgıda-İş üyesi işçilerin ödenmeyen ücretlerinin yemek ve yakacak paralarının ödenmesi için Tekel Genel Müdürlüğünü mahkemeye verdi. Gıda-İş tarafından bu konuda yapılan açıklamada, ödenmeyen ücret ve yakacak paralarının alınması için 22 aydır toplusözleşme imzalamayan yetkili sendika Tekgıda-İş tarafından hiçbir girişimde bulunulmadığı, sendikaların ise, yetkili olmadığı için mahkemeye başvurmak durumunda kaldığı belirtilerek,

"Sarı sendika almasa da, işveren vermese de, ücretler ve yakaçak parası mahkeme yolu ile Sendikamız tarafından alınacak, sarı sendika ile işverenin bu gerici oyunu bozulacaktır" dendi.

YSE 1. Bölgede işe yeni alınan faşistler işçilerce daireye sokulmadı

HABER MERKEZİ

YSE'nin Beşiktaş'ta bulunan ve yaklaşık 240 işçinin çalıştığı 1.Bölge Müdürlüğü'nde işyeri Disiplin kurulu kararıyla 1978 yılında işten atıldıktan sonra yeni Hükümetin yeniden işe aldığı MHP yanlısı 20 kadar militan önceki gün toplu halde gelerek daireye girmek istediler. İşyerinde çalışan işçiler buna sert tepkiler göstererek MHP'lileri dışarı attılar.

MHP'li yeni işçilerin daha sonra polis ve jandarma kordonu altında işyerine girdikleri bildirildi.

1978 yılında YSE Bölge müdürlüğünde çalışan bu işçiler hakkında işyeri disiplin kurulu işten ihraç kararı almıştı. Daha sonra işverenlikçe verilen görevlere gitmediklerinden dolayı bu kişiler hakkında iş yasasının 17. maddesi uygulanarak iş akitleri feshedilmişti.

SBF öğrencileri 2.5 aydır Prof. Aydın Yalçın'ın derslerine girmiyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencileri adına yapılan bir açıklamada Profesör Aydın Yalçın'ın derslerine 2.5 aydır girilmediği belirtildi.

SBF-DER - tarafından yapılan açıklamada Aydın Yalçın'ın son bir yıl içinde 2 öğrenciyi Fakülte Yönetimine şikayet ederek ceza almalarını sağladığı, öğretim üyeleri ve öğrenciler arasında çeşitli tahriklere giriştiği ve son olarak bir öğrenciyi sınıf içinde polise teslim ettiği öne sürülerek "öğrenciler Aydın Yalçın'ın sınavlarına da girmeyeceklerdir" denildi.

KASAPLAR DERNEĞİ BAŞKANI: Önlem alınmazsa et fiyatları daha da artacak

HABER MERKEZİ (A.A)

İstanbul Perakendeci Kasaplar ve Müstahdemin Derneği Başkanı Hüseyin Özçelik, "Hızla artan nüfusumuzun protein gereksinimini karşılamak için devletçe köklü tedbirler alınması"nı isteyerek "Kısa ve uzun vadeli önlem alınmazsa et fiyatları daha da artacak" dedi.

Hüseyin Özçelik, ete zam gelmemesi için şu önlemlerin alınması gerektiğini vurguladı:

"Mer'a konusu ele alınmalıdır. Yem fabrikaları çoğaltılmalıdır. Hayvan ve et ihtiyacı iç piyasayı etkilemeyecek düzeyde tutulmalıdır. Fiyat artışlarını önlemek için para politikası üzerinde hassasiyetle durulmalıdır. Maliyet girdilerinde yem, nakliye ve yakıt ücretleri gözden geçirilmeli. mazot öncelikle hayvan nakline ayrılmalıdır. Hayvan yetiştiriciliğini desteklemek bakımından, üreticiyi tatmin edecek kredi sistemi getirilmelidir"

MSP'li Kazan: Asgari ücret vergi dışı bırakılmazsa 22 katsayı memur ve işçileri ancak süründürmeye yeter

HABER MERKEZİ

MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan hükümetin de, asgari ücretin vergi dışı bırakılması konusunda, CHP gibi vergi yasasının arkasına saklanarak hareket ettiğini, bunun soruna bir çözüm getirmeyeceğini belirterek, "Asgari ücret vergi dışı bırakılmazsa memur maaş katsayısının 22'ye çıkartılması, memur ve işçiyi süründürmeye yetecektir. Katsayı böyle bir durumda dar gelirlilerin hiç değilse dünkü hayat standartlarını sağlayacak düzeyde olmalıdır" dedi.

Öğrenciler sorunlarını iletmek için kaymakamlığa başvurdular.

Yakıt yokluğundan Ünye'de geçen dönem öğrenim yapılamadı

ÜNYE(Kenan GÖRGÜLÜ)

Ünye'de geçen dönem ilk ve Orta dereceli okullarda yakacak yokluğu nedeniyle öğrenim sürdürülemedi. Okul yöneticileri okullarına bu yıl gerekli yakıtın verilmediğini, çok zor koşullarda öğrenimi sürdürmeye çalıştıklarını belirterek, havaların soğumasıyla yakıtsızlığın tamamen eğitimi engeller bir duruma geldiğini söylediler. Son günlerde karın da yağmasıyla öğrenim yapmak tamamen imkaksız olunca öğrenciler topluca kaymakamlığın önüne gittiler. Kaymakamla görüşen öğrenci temsilcileri, sorunu Kaymakama ilettiklerini, eğer çözüm bulunmazsa kendilerinin yeni çözüm yolları deneyeceklerini bildirdiler.

KISA KISA

● ERZURUM Son bir hafta içinde Yapı İşleri 12. Bölge Müdürlüğü 2 kez güvenlik görevlilerince aranan bölge müdürlüğünde ilerici, devrimci olarak bilinen pek çok işçi ve memurun gözaltına alındığı evlerinin arandığı ve karakollarda işkence edildiği belirtildi.

Bölge misafirhanesinde kalan işçi ve memurları "mesafirhaneyi kapatıyoruz" bahanesiyle dışarı atmak istedikleri, direnenlerin ise güvnelik görevlilerince çıkarıldığı bildirildi.

Öte yandan, TÜM-DER Erzurum Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Rüstem Kocamangil'in yapılan bir ihbar sonucu masasının arandığı ve bulunan bir mektup yüzünden gözaltına alındığı bildirildi.

● İZMİR Gümrük Muhafaza Derneği İzmir Şubesi'nin ilk genel kurul seçimleri 18.1.1980 günü Belediye lokalinde yapıldı. Divan Başkanlığına seçilen Tahsin Top'un yönettiği Genel Kurulda yapılan oylamasonucu Gürcan Çöllü, Metin Eroglu, Yusuf Zengin, İhsan Şenel, Tahsin Top ve Hikmet Aydoğan yeni yönetim kurulunu oluşturdu.

● EDİRNE Kahramanmaraş katliamını protesto etmek amacıyla boykota katıldıkları gerekçesiyle Edirne'de de pek çok öğretmenin açığa alındığı bildirildi.

Öğretmenlerinin görevlerine tekrar iade edilmesini isteyen öğrenciler, polis ve okul yönetiminin antidemokratik uygulamalarıyla karşı karşıya kaldıklarını, gözaltına alınarak işkence gördüklerini okula devam etmelerinin kasıtlı engellenerek devamsızlıktan sınıfta bırakılmak istendiklerini açıklayarak, Cumhurbaşkanına gruplar halinde telgraflar çekip uygulamaları protesto ettiler.

Telgraf çeken öğrencilerin PTT'den ayrılırlarken MHP'den çıkan faşistlerin taşlı, sopalı saldırısına uğradığı, güvenlik görevlilerinin olaya müdahale etmeyerek seyirci kaldığı bildirildi.

● EŞME (Uşak) Bir süre önce kimliği belirsiz kişilerce öldürülen Eşme AP ilçe başkanı Nevzat Alpay'ın öldürülmesinden sonra geniş çapta tutuklamaların devam ettiği bildirildi. Nevzat Alpay'ın ölümünden sonra Eşme'ye gelen AP Milletvekili Galip Çetin diktatör gibi direktifler vererek" katili bulmadan gitmeyeceğim" demektedir.

Bu arada ilerici ve demokratların tutuklanarak günlerce işkence yapıldığı, valinin gözleri önünde dövüldükleri ileri sürüldü.

GÜNÜN GÖZLEMİ

MUHMEKUY

Fikret OTYAM

On gün için Ankara'ya gittim, Demirel'in ünlü deyimiyle "araya ara girdi" yazı aksadı. Yahya Kemal istediği kadar, Ankara'nın en güzel yanının gardan trene binip İstanbul'a hareket sağladığını yumurtlamış olsun, Ankara, 1933 de Cumhuriyet'in 10. yılı nedeniyle Sovyetler Birliği filmcilerinin çektikleri filmin adıdır her zaman, yani "Ankara Türkiye'nin kalbidir" benim için de...

TEKLİYOR

Ne var ki, kâlp gördüğüm kadarıyla tekleyip duruyor! Aksaklıklar otobüs terminalinde başladı. Bundan on ay kadar önce Ankara Belediyesi otobüs terminalindeki taksi "anarşisi"ni Şoförler Derneği ile birlikte ezmişti. Sıraya giriyordunuz, parayı yatırıp fiş alıyordunuz, sonra taksi yanınıza yaklaşıyor, fişi veriyor ve gideceğiniz yere kazık yemeden varıyordunuz. Biz yine işler böyle sanıp gişeye yanaştık, gişedeki sivil görevli bir güzel azarladı, parayı yatırıp fişi alabildik, bekle ki taksi gelsin! Oysa öteki şeritten gelen taksiler eski usul, kapıyordu garîban yolcuları!

Uzatmaya gerek yok, Gazipaşa'ya iki günlüğüne kafa dinlemeye gelen Ankara Belediyesi sayın Başkanı Ali Dinçer dostuma dediğim gibi, "bu iş çok güzel ama, devam etmez, ettiremezsiniz" sözlerim gerçekleşmişti! Yani burada yine bir "şirket" kurulmuştu!.. Yani Belediye kendi adamlarının da marifetleriyle bu güzel uygar uygulamayı eskiye dönüştürmüşlerdi, kendilerinikutlarım.

ADI NE?

Takside duyduk ki, sayın komutanlar bir mektup sunmuşlar, tartışmalarınyorumlarının tam üstüne vardım. Bu mektup muydu, muhtıra mıydı, yoksa uyarı mıydı? Millet bir türlü karar veremiyor, ara sıra sigara almak için gitmeler hariç tam bir yıldır semtine uğramadığım Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne orada Basın Bürosuna varıp selamı patlatanda arkadaşlarım üzerime hamle edende bir yandan da koro halinde ünlüyorlardı:

"Babaaaa, tam zamanında geldin, muhtıra yine ortada kaldı sahip çıkan yok, al yine üzerine!.."

Önce buna bir ad bulmalıydı... Muhtıra mı, mektup mu, yoksa uyarı mı? Tüm anarşiler yetmezmiş gibi bir de ad anarşisi içindeydi Türkiye'nin kalbi Ankara!.. Aldık muhtıranın muh'unu, mektup'un mek'ini, uyarının uy'unu verilen şeyin adını çıkarıverdik kimsenin hatırı kalmasın diye, bu bir muhtıra, mektup, uyarı değildi: Bal gibi, apaçık, bir "MUHMEKUY" du...

Muhmekuy'lar ülkemiz için önem taşır. Akıl almaz bir trafik vardı, o ona gidiyor, bu buna gidiyor, ardından o şununla halvet oluyor, bu onunla ve bu arada, aralarında iki ay geçirdiğim tüm topraklarını karış karış gezdiğim Afganistan'a komşu Sovyetler Birliği yeşil çay içmeye geliyor, İran'da Humeyni, Şeyh Medari yanlılarını ibret olsun deyu ipe çekiyor, İngiliz Dışişleri Bakanı kışın Ankara acep nasıl olur diye yaman meraklanıp uçağa atladığı gibi ver elini Esenboğa diyor ve bir takım yerlerde uzun süredir unutulmuş anlaşmalar için akıl almaz hızla çalışmalar yapılıyor, Ankara öte yandan takır takır donuyordu.. Yakıt anarşisi karaborsayla önleniyor, Gazipaşa'dan sandığı yediyüz elli liraya kapatılan muzlar toptancı halinde ikibin yetmişe satılıyor, onbeş lira ile otuz lira arasında devşirilen sera domatesleri de doksan liralık etiket taşıyordu başkent-köy Ankara'da! Yani Türkiyenin kalbinde bütün bunlar olurken, aaa bir de bakılıyordu ki o unutulmuş SİA (Savunma ve İşbirliği Anlaşması) törenlerle imzalanıyordu kaşla göz arasında!.. Demirel hani yangından söz ediyordu ya, yangını söndüreceğiz diye, işte SİA'nın gerçek içeriği de bu yangından ilk kurtarılacak eşya misali kaçırılıyordu gözlerden ve başımıza bir püsküllü bela vede katmerlisi daha reva görülüyordu, ülkemize ve halkına!... Çocukluğumdan bir isim geliyor belleğime: çadır tiyatrolarında oynanan bir oyunun adı "Ham Hum Şaralop" SİA gerçeği tam bir ham hum şaralopa dönüştürülüyor ve birgün kaldığım yüce parlamentoda neredeyse her partiden beş on kişiyle yaptığımız söyleşilerde kimse bu korkunç tuzaktan söz etmiyor, büyük kentten bir küçük kente tam zamanında göçtün diye beni kutluyorlar ve ekliyorlardı, "darısı bize", oysa anlaşmaya baktım, Gazipaşa ilçesi bu anlaşma kapsamına girmemektedir diye bir madde de yoktu!..

CHP CHP DEDİKLERİ!

Bunca iş arasında en ciddi uğraş içinde CHP grubunu gördüm, bir haksız davranışa boyun eğmeyen 11 aklı başında milletvekilini onur kuruluna veriyorlardı, Ana Muhalefet Partisi Sayın Umudumuz Ecevit ile koridorda ayak üstü söyleşirken biz de bazı sayın parlamenterlere uyup, yeni konağımız Gazipaşa'nın havasını suyunu övüp, ciddi uğraşlarına değinmedik!..

Balık baştan kokarsa, Türkiye'de Ankara dan kokar, bu, son olaylarla birkez daha vurgulandı, ülkedeki tüm laçkalık, herkesin canının derdine düşmesi, tuttuğunun tuttuğunu öpmesi, kazıklaması, alaşağı etmesi, kuyusunu kazması yasa dışı uygulamalar buradan kaynaklanıyor, kollar halinde tüm yurda yayılıyordu, on aydır uzağından izlediğim Ankara'da bacalar tütmüyordu, o kara dumanlar yoktu ve çok temizdi. Ankara'nın göğü, ama neydi bu koku, pis birşeyler kokuyordu Ankara'da.. İçerden ve dışardan akıl almaz pazarlıklar dönüyordu ve milletin efkar dağıtacak rakısı bile yoktu bakkalların raflarında sanki o da İran'dan, Romanya'dan, Irak'tan geliyordu, nedenini soranda Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, "sayım vardı" diye yanıtlıyordu, eğer sayımda altı ufak şişe eksik çıktıysa zimmeti üzerimdedir.

BİN KERE HAYIR

Hayır, bin kere hayır, ülkemiz, insanlarımız böylesine bir yönetime böyle bir iktidara, böyle bir ana muhalefete, yavru muhalefete layık değildir, değildir ama, iyi bir yönetimi hakça bir yönetimi istediler de biz mi yok dedik, Ecevit'in bıraktık dediği yakıtı Demirel'in içmediği gibi. Halkımız önceki yönetimi nasıl ki son seçimlerde ders vermek için kudretli elleri ve sağlam beyinleriyle ters yüz ettiyse, kendisine layık yönetimi de ergeç bulacaktır.

FUKARA'NIN ŞAŞKINI

Fukaranın şaşkını beyaz giyer kış günü örneği biz de tutup on aylık emeğimizi Ankara'ya götürüp sergi açtık!.. Sergi bu arada en çok, nicedir özlemini çektiğim can dostlarımı görmek, kucaklamak olanağını verdi, insan kendisine lâyık bir yönetimi özler de dost özlemez mi? Ve dönüp geldik Gazipaşa'ya.. Ankara'da olup bitenleri anlatıp "sen ne diyorsun"

(Devamı 7. Sayfada)

Mersin'de Kurtali Mahallesi ev ev arandı

—Mersin'in Kurtali Mahallesi İçel Valiliği'nin verdiği emir üzerine ev ev arandı. Arama sonunda 12 kişi gözaltına alındı. Aramalarda ayrıca 4 tabanca, bomba yapımında kullanılan malzeme ve çok sayıda "yasak yayın" ele geçirildiği öne sürüldü. Operasyonun 5 saat sürdüğü açıklandı.

●

İSTANBUL TOPÇULAR'DA İKİ KİŞİ YARALANDI

—Türk-İş'e bağlı Tek-Gıda İş'in 4. Levent'teki Genel Merkezi önüne gelen bir grup, önce binanın camlarını taşladı, daha sonra binaya bir pankart asarak olay yerinden uzaklaştılar. Emniyet yetkilileri pankartı asanların Devrimci-Sol yanlısı olduğunu bildirdi.

—Vefa Poyraz Lisesi'nin bekçi kulübesine atılan patlayıcı madde hasara yolaçtı. Öte yandan Üsküdar'daki Lassa Bayiine de patlayıcı madde atıldığı bildirildi.

—Haftalık "Yürüyüş Dergisi'nin" filmlerini matbaaya götürmekte olan bir kişinin, emniyet yetkililerince gözaltına alındığı belirtildi. Yürüyüş Dergisi yetkilileri olayı kınadılar ve filmlere el konulmasının basın özgürlüğüne yönelmiş bir saldırı olduğunu söylediler.

—Mecidiyeköy'de Profilo işçisi Abdülcabbar Öner silahlı saldırı sonucu hafif yaralandı.

—Topçular İlkokulu önünde meydana gelen olayda kimliği belirsiz kişilerin silahlı saldırısına uğrayan Balat Simitçi ve Mehmet İlhan adlı kişiler ağır yaralanarak İlkyardım Hastanesi'ne kaldırıldı.

—Beşiktaş'daki Kazan Birahanesine ve Bakırköy Akbank Şubesi'ne atılan patlayıcı maddeler hasara yolaçtı.

—Sağ görüşlü öğrencilerin kaldığı Kayseri Öğrenci Yurdu'na açılan ateş sonucu İslam Güneş adında Ortaköy Eğitim Enstitüsü öğrencinin ayağından yaralandığı bildirildi.

Yenibosna Yıldırım Mahallesi'nde bir bayiiden para istedikleri öne sürülen Devrimci—Sol yanlısı 7 kişinin polisle girdiği silahlı çatışmadan sonra yakalandığı bildirildi. Gözaltına alınanların üzerinde bir de tabanca ele geçtiği öne sürüldü.

●

ANKARA'DA AKINCILAR DERNEĞİ BAŞKANI TUTUKLANDI

—Akıncılar Derneği Başkanı Mehmet Günay bir süre önce "Milli Görüş Sitesi"nde yapılan aramayla ilgili olarak sıkıyönetim tarafından tutuklanarak Mamak Askeri Ceza ve Tutukevi'ne gönderildi.

—Bahçelievler'de "Nur Ayini" yaptıkları öne sürülen 51 kişi güvenlik kuvvetlerince yapılan bir operasyonla yakalanarak gözaltına alındı.

—Milli Eğitim Bakanlığı önüne gelen bir grup öğrenci velisi "Öğretmenleri geri isteriz" biçiminde sloganlar attı ve Milli Eğitim Bakanı'yla görüşmek istediler. Olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleri birçok öğrenci velisini arabalara bindirerek gözaltına aldı.

—SBF Basın Yayın Yüksek Okulu'nda daha önce yapılan aramalarda okul kantininin duvarlarında yazı bulunduğu için gözaltına alınan okul sekreteri Yalçın Taygun serbest bırakıldı. Aynı olayla ilgili olarak gözaltına alınan Öğrenci İşleri Memuru Vedat Gürcan ve çay ocağında çalışan Selahattin isimli kişilerin hala gözaltında bulunduğu bildirildi.

CEZAEVİNDEN KAÇAN K. MARAŞ DAVASI SANIKLARI ARANIYOR

—Kahramanmaraş olaylarının başlamasına neden olan "Çiçek Sineması"nın bombalanması olayını yaratan Yunus İlhan adlı faşist ve yine K. Maraş olaylarından tutuklu Rıdvan Çalışır'ın Sıkıyönetim Askeri Cezaevin'den kaçmaları olayı ile ilgili soruşturma sürdürülüyor. Kaçma olayıyla ilgili olarak 1 subay, 1 astsubay ile 3 er "görevi ihmal" suçlarından gözaltına alındı.

●

ESKİŞEHİR'DE BİR GRUP İŞÇİYE ATEŞ AÇILDI BİR İŞÇİ AĞIR YARALANDI

—İsmet İnönü Caddesi'nde işyerine gitmekte olan Kılıçoğlu Kiremit Fabrikası işçilerine ateş açılması sonucu Gülbey Şenoğlu adlı bir işçi ağır biçimde yaralandı.

●

ADANA'DA FAŞİSTLER 14 YAŞINDAKİ ÇOCUĞU AĞIR YARALADILAR

-Zillidede Mahallesi'nde Eyüp Özkan adlı sol görüşlü 14 yaşındaki bir kişi faşistlerin açtığı ateş sonucu ağır biçimde yaralandı. Özkan'ın Numune Hastanesi'nde tedavi altına alındığı bildirildi.

●

İZMİR'DE ÇIKAN OLAYLARDA 3 KİŞİ YARALANDI

-İkiçeşmelik Yüksek Öğrenim Derneği'ne açılan ateş sonucu Mümin Çıtçıt ağır, Samet Eraman da hafif yaralandılar.

—Boğaziçi'nde kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğrayan Ali Uğur karnından yaralandı ve hastanede tedavi altına alındı.

●

TURGUTLU'DA TARANAN KAHVEDE 3 KİŞİ YARALANDI.

-Kurtuluş Mahallesi'ndeki bir kahvehanenin silahla taranması sonucu Şerafettin Karabalkan ve Kemal Balım ağır, Hakkı Arı da hafif biçimde yaralanarak tedavi altına alındılar.

●

VAN'DA BİR DERNEK BAŞKANI VE 11 ÜYESİ GÖZALTINA ALINDI.

—"Yıkıcılık ve bölücülük" faaliyetlerinde bulunduğu öne sürülen bir derneğin başkanı ve 11 üyesi gözaltına alındı. Van Emniyet Müdürlüğü'nden yapılan açıklamada olayla ilgili aramalarda 2 tabanca ve "yasaklanmış yayınlar" ele geçirildiği bildirildi.

Hükümet dış yardım için Batı'ya güvence verme amacında

ANKARA (DEMOKRAT)

AP azınlık hükümetinin "Anarşiyi önleme paketi"nden sonra "Ekonomiyi güçlendirme paketi" hazırlayarak, daha önce CHP Hükümetinin içte izlediği polikada değişiklik yapmama tutumunu, dış ilişkilerde de sürdürmeye çalıştığı bildirildi.

Hükümetin, CHP döneminde hazırlanan "Anarşiyi önleme paketi" ne sahip çıkarak, yeni baskı yasaları çıkarmaya yönelmesinden sonra, CHP döneminde iki kez gündeme gelen "Ekonomiyi güçlendirme" paketi adı altındaki para değerinin düşürülmesi ve zam yapılması tutumunu sürdüreceğinin açıklanması iki partinin ülke içinde aynı politikayı izlediğini gösterdi.

Bu arada, AP azınlık hükümetinin, CHP döneminde sürdürülen dış ilişkilerde ve özellikle Sovyetlerle ilişkilerde de önemli bir değişiklik yapmayacağı, Sovyetlerle ilişkiler dışında CHP'den devraldığı 5 dış ilişkiyi çözümlemeye devam edeceği öğrenildi.

Hükümetin dış politika gündeminde 5 konunun bulunduğu ve kısa dönemde bu sorunların üzerine gidileceği ifade edildi. Dışişleri Bakanlığı yetkililerinden edinilen bilgiye göre, AP azınlık hükümetinin önünde, ABD yardımının sağlanması, uluslararası finans kurumlarından "taze ve ivedi para" bulunması, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na tam üyelik girişimlerinin sürdürülmesi, Yunanistan ile görüşmeler yapılması ve NATO ile ilişkilerin güçlendirilmesi konuları bulunuyor. AP azınlık hükümetinin bu konularda, CHP döneminde izlenen politikalarda değişiklik yapmayı düşünmediği, ancak "Batı yanlısı olma konusunda güvence" verilmeye yönelineceği savunuldu.

Dış işleri yetkilileri, hükümetin ABD yardımının sağlanması konusunda Savunma İşbirliği Anlaşmasının parafe edilmesinin önemli bir aşama olduğunu vurgulayarak, "Bu beş konunun birbirinden soyutlanarak ele alınması yanlış olur. Bunlar birbiriyle içbağları bulunan konular" dedi.

ABD BAŞKANLIK SEÇİMLERİ VE TÜRKİYE

Bu arada bir dışişleri yetkilisi de hükümetin gündemindeki 5 konunun çözümü ile ABD Başkanlık seçimleri arasında ilişki bulunduğunu savundu. ABD'de bu yıl yapılacak başkanlık seçimlerinde Başkan Carter'in ikinci kez başkan seçilmek istediğini savunan dışişleri yetkilisi, "Carter, İkinci kez başkan seçilmek için Amerikan kamuoyunun tüm kesimlerinin ve siyasi lobilerin desteğini kazanmayı amaçlıyor. Mısır—İsrail anlaşması ile Yahudi lobisinin desteğini kazanan Carter, Türk—Yunan anlaşmazlığını çözerek Yunan lobisini de arkasına almayı umuyor" görüşünü savundu. Başkan Carter'in bu amaçla Türkiye'ye askeri ve ekonomik baskı uyguladığını, Türkiye'yi bu yolla Kıbrıs, Ege Kıta Sahanlığı ve FIR Hattı konularında ödün vermeye zorladığını savunan yetkili "Seçimlerden önce Türkiye'nin ekonomik ve askeri yardıma kavuşması olanaksızdı. Ancak son İran ve Afganistan olayları Carter'in stratejisinde değişikliğe yol açtı. Başkan artık Amerikan kamuoyunun desteğini sağlayacak daha büyük bir konu yakalamış gözüküyor" şeklinde konuştu.

Öte yandan AP azınlık hükümetinin gündeminde bulunan konulardan NATO ile ilişkilerin güçlendirilmesi konusunu, işbaşına gelirgelmez gündeme getirdiğini hatırlatan bir başka Türk diplomat, ABD ile parafe edilen Savunma İşbirliği Anlaşmasından sonra üsler konusunun da çözüme kavuşturulmaya çalışıldığını belirtti. Aynı diplomat, Türk—Yunan görüşmelerinin 17 Şubatta Genel Sekreterler düzeyinde Ankara'da yapılacağını, AET'ye üyelik konusunun ise bu yıl içinde gündeme geleceğini vurguladı. AET'ye üyelik konusunda Yunanistan'ın 1981'de tam üye olmasının önem taşıdığını da belirten yetkili, "Yunanistan'ın veto hakkı doğmadan tam üyelik için başvurulacağını umuyorum" dedi.

AP azınlık hükümetinin "İvedi ve taze para" bulma konusunda uluslararası finans kurumları ile ilişkileri ise "İMF'nin dayattığı yeni devalüasyon"dan sonraya kaldı. Yetkililer, yakında açıklanacak devalüasyon ve zam paketinden sonra hükümetin bu konuda da girişimde bulunacağını bildirdi.

Bilindiği gibi Türkiye'nin uluslararası kredi veren 105 banka'ya 15 milyar doları aşan borcu bulunuyor. Faizleriyle birlikte 20 milyar doları bulan bu borçların ödeme süresi gelen 3 milyar dolarlık kesimi 1981 yılından sonraya ertelenmişti.

Mısır ve İsrail Filistin konusunda anlaşamadılar

Sedat ve Begin kucaklaşıyor, Carter alkışlıyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır ve İsrail, Filistin konusunda yürütülen görüşmelerin kesin olarak başarısızlığa uğradığını ve görüşmelerin kesildiğini resmen açıkladılar.

İsrail delegasyonu başkanı Yosef Burg, iki ülke ilişkilerinin bir "kriz" durumunda olduğunu, ancak bu krizin atlatılabileceğini belirtti. Görüşmeler, Filistin'in "müstakbel" özerk örgütlenmesi noktasında takılmıştı. Kahire'deki son toplantılarda, iki taraf da görüşlerini ayrıntılı bir biçimde ortaya koyan raporlar sunmuşlardı. Sonuçta, Mısır tarafı, İsrail görüşünü; İsrail tarafı da, Mısır görüşünü kabul etmediklerini belirttiler.

İsrail görüşüne göre, Filistin'in "yönetim konseyi" 11 üyeli küçük, sınırlı bir örgüt olacak. Konseyin işlevleri de açıkça belirlenmiş yerel bir yönetimden öteye gitmeyecek. Ayrıca, İsrail, bölgenin askeri kontrolunu bütünüyle elinde bulunduracak.

Mısır görüşüne göre ise, bu özerk "konsey" gerçek bir parlamento niteliğine bürünecek ve İsrail'in de bölgedeki askeri yetkileri sınırlandırılacak.

Bu görüş ayrılıkları, iki ülkenin Filistin sorunu konusunda barış anlaşmasından bu yana tam bir birliğe varamadığını göstermektedir.

Yosef Burg, Mısırlıların öne sürdükleri gerekçelerle iki ülke arasındaki görüşmeleri ve tam olarak anlaşma umutlarını altı ay daha kadar geriye attığını söyledi. İsrail Başbakanı Menahem Begin ise, Mısır'ın Filistin konusundaki tutumu ile Camp David anlaşmasıyla çelişkiye düştüğünü belirtti. Begin'e göre, bir Filistin devletinin kurulmasından söz etmek bile her türlü uluslararası anlaşma, sözleşme veya hukuk ilkelerine aykırı bir tutum.

Karşılıklı anlaşmazlık, İsrail ve Mısır'da endişe uyandırıyor; çünkü 26 Ocakta iki ülke arasındaki ilişkilerin "normalleştirilmesi" gündeme geliyor. 26 Ocakta İsrail'de, Mısır'da ABD'nin kendilerine yeni baskılar yapmasından endişe ediyorlar.

MISIR GAZETELERİ İSRAİL'DE, İSRAİL GAZETELERİ MISIR'DA SATILIYOR

Aralık ayında iki ülke arasında yapılan bir anlaşma uyarınca, bellibaşlı Mısır gazetelerinin İsrail'de, İsrail gazetelerinin de Mısır'da satışı başladı. Ancak, henüz iki ülke arasında hava köprüsü tam olarak kurulamadığı için, bu gazeteler Sina yarımadasından karayoluyla ve 24 saat gecikmeyle geliyor. Ancak Kudüs Tel Aviv ve Hayfa gibi bellibaşlı İsrail kentlerinde Mısır gazeteleri büyük bir ilgiyle karşılandı. Özellikle yarı-resmi El Ahram gazetesi çabucak satıldı.

Öte yandan, İsrail işgalindeki Arap bölgesinde bu gazeteler büyük tepkiye yol açtı. Kudüs'ün Arap kesiminde Şam kapısı yakınlarında, Filistinli bir grup, tüm Mısır gazetelerini satın alarak, Mısır İsrail yakınlaşmasını protesto etmek için hepsini yaktı.

KAHİRE RADYOSU: "İSRAİL—MISIR GÖRÜŞMELERİ BİR ADIM GERİYE GİTTİ."

Kahire radyosunda yayınlanan bir yorumda, Mısır'in Filistin davasına bağlı olduğu ve Gazze ve diğer İsrail işgalindeki Arap bölgelerinde İsrail'e ait olan tüm askeri yetkilerin Filistin Konseyine terkedilmesi yanlısı olduğu söylendi. Yorumda, ayrıca, "Böyle bir ortamda, İsrail—Mısır ilişkilerinin normalleşmesi beklenemez" denildi. İktidara yakın olan çevreler, ABD'nin yeniden müdahale edip, iki ülke arasındaki çelişkilere bir çözüm bulmasını istiyorlar.

Portekiz Hükümeti: "Batı dünyası askeri bakımdan güçlendirilmelidir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Portekiz parlamentosunda üç gün süren oylamalardan sonra Portekiz hükümetinin programı 120'ye karşı 128 oyla onaylandı. Sosyal-Demokrat Portekiz hükümetinin programı, daha önce gazetemizde de ayrıntılarıyla verilmişti. Oylama sırasında, Sosyalist Parti ile Komünist partiler, programa karşı güvensizlik oyu kullanmışlardı.

Sosyalist ve Komünist partiler, hükümeti özgürlükleri ve anayasayı yoketme isteğiyle suçluyorlar.

Ancak, üzerinde en çok tartışılan konu, hükümetin dış politikası oldu.

Başbakan Yardımcısı, Dışişleri Bakanı, Merkez Demokrat Partisi lideri ve Avrupa Hıristiyan Demokrat Birliğinin Başkan Yardımcısı olan Freitas do Amaral yaptığı konuşmada, kesin olarak dış politika görüşlerini belirtti:

"Ortak Pazara girmek ilk adımda ele almamız gereken bir sorundur. Bağlantısızlık gibi saçma bir şeyden söz edilemez. NATO'ya karşı tüm çekingenliğimizi atarak, bu örgüte bağlılığımızı göstermeliyiz."

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesini sert bir dille eleştiren Portekiz Dışişleri Bakanı, Sovyet—Portekiz ilişkilerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi. Freitas de Amaral, ayrıca sözlerine şunları ekledi:

"Batı dünyasının askeri gücünü artıracak her türlü girişim desteklenmelidir."

Öte yandan, Portekiz'in şu anda içinde bulunduğu en önemli diplomatik sorunlardan biri, Cumhurbaşkanının durumu. Cumhurbaşkanı General Eanes, resmen Portekiz'i dış ülkelerde temsil eden kişi durumunda. Ancak, yeni hükümetle Eanes arasında büyük çelişkiler var. Hükümet, Eanes'in yalnızca temsili bir kişiliği olduğunu ve dış politikayı hükümetin tayin edeceğini söylüyor. Halmusi son yıllarda Cumhurbaşkanlığı makamı, özellikle Afrika ve Orta Doğu'da Portekiz'le ilgili sorunları çözümlemek amacıyla birçok kez kullanılmıştı. Şimdiden sonra, Cumhurbaşkanının böyle bir yetkisinin kalmayacağı açıkça gözlemleniyor.

Uluslararası Sınai Kalkınma Örgütü Konferansı sürüyor

● BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SINAİ KALKINMA ÖRGÜTÜNÜN (UNİDO) YENİ DELHİ'DE BAŞLAYAN 3. GENEL KONFERANSINI AÇAN GANDHİ "BİZ YARDIMA GEREKSİNME DUYUYORSAK BUNU SADAKA OLARAK DEĞİL, YÜZYILLAR BOYUNCA UYGULANMIŞ HAKSIZLIKLARIN DÜZETİLMESİ İÇİN HAKLI BİR TALEP OLARAK İLERİ SÜRÜYORUZ" DEDİ.

YENİ DELHİ (Anka)

Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü UNİDO'nun, bugün Yeni Delhi'de başlayan üçüncü genel konferansını açan Hint Başbakanı Bayan İndra Gandhi sanayi üretemi kapasitesinin, gelişmiş ülkelerden, gelişme yolundaki ülkelere aktarılması gerektiğini savundu.

120'den fazla ülkenin 1500 kadar temsilcisinin katıldığı ve 8 Şubat'a kadar sürecek olan konferansta yaptığı konuşmada Bayan İndra Gandhi, "bu dönüşümün bir uyum ve işbirliği ortamı içinde gerçekleşmesini sağlamak, bizim kollektif akımımız için bir hedef olmalıdır." dedi.

Hint Başbakanı, gelişmiş ülkelerin, "yeni dünya ekonomik düzeni"nin kısa bir süre içinde gerçeklik kazanması için kararlı çabalar sarfetmeleri gerektiğine de işaret ederek, "biz yardıma gereksinme duyuyorsak, bunu sadaka olarak değil, yüzyıllar boyunca uygulanmış haksızlıkların düzeltilmesi için haklı bir talep olarak ileri sürüyoruz", dedi.

Bir önceki konferensta kabul edilen ve "Lima Deklarasyonu" diye adlandırılan hedefler listesinde Üçüncü Dünya Ülkelerinin Sınai üretimlerinin bu güne kadar yüzde 6 artırılmasının öngörülmesine karşın bugün bu ülkelerin genel dünya üretimi içindeki paylarının ancak yüzde bire erişebilmiş olduğunu kaydeden Bayan Gandhi, Gelişmekte olan ülkelerin de sınai kalkınma çabalarında batı standardlarını taklit etmekten kaçınmaları gerektiğini savundu.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim da, konferansta yaptığı konuşmada, uluslararası ekonomik ilişkilerde gözlenen bunalımın giderilebilmesi için, gelişmiş ülkelerde büyüme ve istikrarın gelişme yolundaki ülkelerin kalkınma çabaları ile ahenkleştirilmesi gerektiğini savundu.

Konferansın açılışında bulunmak üzere New York'tan gelen Kurt Waldheim, gelişmekte olan ülkelerin, bugün uluslararası ekonomik ilişkilere egemen olan kural ve kurumlarda söz sahibi olmadıklarına işaret ederek, son beşyılın tecrübelerinin, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki adaletsizlikleri giderecek ve tarafların eşit biçimde söz sahibi olacakları yeni bir çerçevenin oluşturulmasının zorunluluğunu ortaya koyduğunu belirtti.

Gandhi *UNİDO toplantısında konuştu*

ABD ile Çin arasındaki ticari ilişkiler artıyor

WASHİNGTON (THA)

ABD ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ticaret hacminin 1980 yılında 3 milyar doları bulacağı bildirildi. Eğer bu sayı gerçekleşirse, ABD'nin Çin'le yaptığı ticaretin hacmi, 1979 yılında Sovyetlerle yaptığı ticaret düzeyine erişecek.

Çin—Amerikan Ticaret Komitesi Başkanı Christopher Philips'in bildirdiğine göre, Amerika'nın 1980 yılı içinde Çin'e yapacağı ihracatın 1 milyar dolarlık bölümü pamuk, buğday, mısır ve soya fasulyesi gibi tarımsal ürünler oluşturacak.

1979—80 ticari yılı içinde ise Çin ABD'den 2.1 milyon balya pamuk almıştı. Bu sayı ABD'nin Japonya ve Güney Kore'ye sattığı pamuğun iki katı kadardır.

Öte yandan Çin'in ise ABD'ye esas olarak ham petrol sattığı ve 1980 yılı içinde Çin'in Amerika'ya 700 milyon dolar tutarında petrol satacağı bildirildi.

ÇALIŞKANLAR MAHALLESİ HALKI BASKI VE ZULMÜ ANLATIYOR

Röportaj:Mehmet GENÇ

İlk soru: Alevi misin sünni mi? İkinci soru: Aleviler baskı yapar mı?

Muhtarın evinde yaptığımız söyleşiyi noktalamasaydık bırakmıyacaklardı. Hava kararıyordu. Kalktık, gözaltına alınan polislerin evine doğru yöneldik. Önce Toplum zabıtasında görevli polis memuru Haydar Çetin'in evine uğradık..

Haydar, 12 saatlik görevinden sonra, evinde yemek yerken gözaltına alınacağını bilebilir miydi? ... Kimbilir, gözaltına alınmazdan önce kendisi de başka mahallelere, başka gecekondu mahallelerine gitmişti arama yapmak için.. Belki, şurdaki kurtarılmış bölge dedikleri mahalleyi aravacaksınız diye emir vermişlerdi..

Gözaltından yeni bırakılan Haydar'ın kız kardeşi açtı kapıyı. Biraz ilerde de annesi karşıladı. Haydar'ı gözaltına aldıktan sonra, annesi ve iki kız kardeşini de almışlardı. Karısı için ise, "onun adı listede yok" demişlerdi.

"Haydar'ın suçu neymiş? .. Niye aldılar?".. diye sorarak başladık konuşmaya Ayşe anayla. O anlattı, bir daha sormamıza fırsat vermeyerekten:

"İftira.. Zaten yeni taşındık bu mahleye. Kimseyi bilmiyoruz, tanımıyoruz. Sözde benim oğlum mermi almış, tabanca almış, burdakı halka veresiymiş. Bizim bu muhitte Haydar'ı kimse tanımaz. Aha şu ilerde gözaltına alınan bir polis daha varmış, onlarla bile gelip gitmeyiz, tanımayız. İşe gider, işten gelir Haydar.

ARAMALARDA YARDIMCI OLSUN DİYE GÖTÜRÜYORLAR SANDIK

Biz Ayşe Anayla konuşurken, Haydar'ın karısı mahzun—mahzun oturuyordu yan tarafta. Üç yaşlarında iki çocuk vardı kucağında. Biri ağlıyordu. Sanki suçlu gibiydi kocasız kalmış kadın. Çünkü ona "liste de adın yok, seni götürmüyoruz." demişlerdi.. Çocuk ağlarken, ana devam etti anlatmaya:

"Bir suç bulamayınca işi alevi sünni ayırımına vurdurmak istediler. Bize bu yollu sorular sordular. Nedir alevi sünni ayırımı? ...Bak, biz aleviyiz ama, oğlumun karısı sünni.... Gelinimi sünnilerden aldık. Olurmuymuş böyle bi şey... Oğlum da polis olmasına rağmen, polisler nöbet değişimi sırasında bize saldırmak istedi...Jandarmalar olduğu için saldıramadılar. "Ne lan öldük mü, burayı başınıza yıkarık" dedik onlara... Oysa biz Haydar'ı aldıklarında, arama varda yardımcı olsun diye götürüyorlar sandıydık...."

Halime kadın da, görgü tanığı diye götürülenlerden..Halime kadının haberi yok ama, mahalle halkı suç işlerken, Bakkal Memed'in evini taşlarken o görmüşmüş. Oysa ne böyle bir olay olmuş, ne Halime kadın görmüş. Halime kadın şunları söylüyor:

"Beni de görgü tanığı diye götürdüler. Bakkal Memed'in evinin taşlanmasını ben görmüşüm güya.. Oysa ne ev taşlandı, ne ben böyle bir şey gördüm. Olmadı böyle bir şey..

Gödürdüklerinde bana İlk soru olarak, "Alevi misin-sünni misin" diye sordular. Ben de sünniyim dedim. Pekala dedi soran, size karşı alevilerin bir baskısı var mı? . Hayır yok, dedim. Böyle bir şey de olmadı..Benim karşımdakiler alevi, kızımız onlarda gelin dedim."

20 YILLIK POLİS MEMURU ONU DA ALIP GÖTÜRDÜLER

Ali Rıza Yıldız, 20 yıllık polis memuru, üstelik Ankara eski valisi Tekin Alp'in korumasında çalışmış, şimdi de yeni Vali Vecdi Gönül'ün korumasında çalışıyormuş. Onu da alıp götürmüşler. Komünistlere silah ve mermi yardımı yapıyor diye...

20 Yıllık polis memuru Ali Rıza Yıldız'ın evinde karısıyla konuşuyoruz:

"Gecesi gündüzü belli değildi. Sürekli görevde... Ali Rıza'yı aldıklarında kızım kriz geçirdi. bu küçük de hasta... Bu evdeki 5 nüfusun geçimini bir tek o sağlıyordu. Şimdi güç durumdayız. Bırakmazlarsa daha da kötü olacak...

....İhbar etmişler Ali Rıza'yı, Bu mahalledeki muhbirler.. Bilmem nedir suçu? ..... Silah yardımı mı, mermi yardımı mı ne yapıyorsun demişler. Gözü kör olsun iftiracı muhbirlerin.

KIRMIZI BAYRAK MERKEZİ ARIYOR GÜNEŞİMİZ BİTTİ GÜNEŞ GÖNDERİN

Ali Rıza'da polislik görevi süresince, telsizle çok konuştu, birilerini yakalattı, birilerini yakaladı kuşkusuz. Bu onun göreviydi. Ekmek kapısıydı. Ama bir günde kendisini alıp götürecekleri ve kendisini alıp götüren meslektaşlarının önce telsizle konuşup, "kırmızı bayrak merkezi arıyor, güneşimiz bitti güneş gönderin.." diyeceklerini bilebilir miydi? ...

Ali Rıza'nın karısı polislerin telsiz konuşmalarına şahit olmuş. Operasyona başlamadan önce "güneşimiz bitti, güneş gönderin" demiş operasyoncu polisler. Sonra da işinden yeni dönen 20 yıllık polis memuru Ali Rıza'yı alıp götürmüşler. Evini aramışlar. Üstelik rahatsızmış Ali Rıza. 20 yıllık polislik görevi hasta etmiş onu. Karısının da saçlarını ağartmış. Söyleşimizin sonunda, "belinden rahatsızdı, romatizmaları vardı. Bakıyorlar mı acep kimbilir nasıldır" diyordu Ali Rıza'nın karısı....

MÜSEBBE YAKAR İÇERDE AĞLIYORDU

Gözaltına alınanlar içinde en fazla baskıya ve zülme uğrayanlardan birisi de Müsebbe Yakar.. Müsebbe'nin kocası içerden yeni çıkmış. Ağzını bıçak açmıyor. Konuşmuyor. Konuşmuyor konuşamıyor üzüntüsünden. "Konuşsam ne yapacaksınız, kurtaracak mısınız içerden" diyor.. 40 yaşlarında bir adam üç çocuğuyla başbaşa. Ne yapar? Acısına ortak olabilir miyiz. Karısını kurtarabilirmiyiz? ....

"Konuş abi.." diyor etraftakiler. "Neden konuşmuyorsun, konuş da herkes bilsin yapılanları..." Ama o konuşmuyor... Karısı Müsebbe ile aynı yerde yatanlardan bir bacı alıyor sözü;

"Bir odaya kapattılar Müsebbeyi.. Bu arkadaşı bizle hiç görüştürmüyorlardı. Bir gece ben pencereden bakarken, Müsebbe'yi aldılar. Bir atkıyla da gözlerini bağladılar..Aradan bir iki dakika geçti biz görmeyelim diye tüm ışıkları söndürdüler... Uzun bir süre sonra, döndüğünde ağladığını duydum. Müsebbe tek başına içerde ağlıyordu..."

YARIN: IŞKENCE FERYATLARINI DUYMAYALIM DİYE RADYOYU SONUNA KADAR AÇIYORLARDI

Gençler, onu nasıl unuttunuz?

Mustafa Kemal Derneği Büyük Devrim Konseyi (Yanlış okumadınız!) Başkanı Prof. Dr. İsmet Giritli bakın ne demiş:

"Atatürk gibi emzalsiz ve başarılı bir devlet adamı yetiştirmiş bir milletin gençlerinin Marks, Lenin, Mao (Ve hatta...) Che Guevara, Hitler, Mussolini ve Humeyni (Hayırdır inşallah...) gibi çoğu şimdiden "çağdışı" (!) olmuş ve iflas etmiş "ithal marka" lider ve devrimcilere ihtiyacı yoktur."

Basında büyük yankılar yapan (!) ve TV ekranlarını renklendiren toplantıdaki simalar doğrusu pek de ilginçti. Kürklü bayanlar, şık baylar "çağdışı" kalmış liderlere karşı "çağiçi" bir lider arıyorlardı ya da öneriyorlardı. Uzun boylu düşünmeye ne gerek var ki? Mustafa Kemal Derneği Büyük Devrim Konseyi (!). Başkanı ve aynı zamanda Prof. Dr. İsmet Giritli'yi bu millet ne günler için yetiştirdi? ..

Kürklü bayanlar ve şık baylar, bir yandan "five o'clokck tea" içip (Beş çayı), bir yandan da "çağiçi" liderleriyle başbaşa Marks, Lenin, Mao (ve hatta) Che Guevera, Hitler, Mussolini ve Humeyni gibi liderleri çekiştirip durup, memleketimizin tüm sorunlarını dümdüz (!) ederler inşallah...

Panama yoğun protestolara sahne oluyor

Şah'ın Panama'ya gelişi diktatörlüğe karşı düzenlenen gösterileri hızlandırdı.

ŞAH'IN PANAMA HÜKÜMETİNİN ÇAĞRISI ÜZERİNE BU ÜLKEYE YERLEŞMESİNDEN SONRA ÖĞRENCİLER SERT PROTESTOLARA GİRİŞTİLER', ÖĞRENCİLER SORUNUN SALT ŞAH OLMADIĞINI SÖYLÜYORLAR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir Orta Amerika ülkesi olan Panama, yaşadığımız günlerde yoğun olaylara sahne oluyor. Şahın, Panama hükümetinin çağrısı üzerine bu ülkeye yerleşmesinden sonra protesto gösterileri de arttı. Geçtiğimiz günlerde, Panama City'de meydana gelen olaylarda, büyük bir öğrenci grubunun gösterisi, Ulusal Muhafız Birliklerince engellenmek istenince olaylar çıktı. Askerler, kalabalığı gözyaşartıcı bombalarla dağıtmak istediler. Öğrenciler, Coca-Cola şişelerini fırlatarak karşılık verdiler. Daha sonra, olaylar biraz yatıştı ve Ulusal Muhafız Güçleri dokuz öğrenciyi tutukladı. Ondört öğrencinin de yaralandığı görüldü. Şahın ülkeye kabul edilmesini protesto etmek için çağrılan öğrencilerin eylemi daha sonra Panama'nın güçlü adamı General Omar Torrijos'un aleyhine yapılan gösterilere dönüştü. Öğrencilerden biri "Sorun tek başına Şah değildir, Asıl sorun Torrijos'tur" dedi.

Bilindiği gibi Şah, Panama'ya, Torrijos'un çağrısı üzerine gelmişti. Gösteriye katılan öğrencilerden birisi "Eğer bu ülke Torrijos'un kendi özel çiftliği değilse, Torrijos, Panama adına karar vermekten vazgeçmelidir." Hamilton Jordan'ın, Torrijos'u görmek amacıyla Panama'ya yaptığı gizli ziyaretin öfkelendirdiği öğrencilerden birisi de Carter'in politikasını eleştirdi. Sol kanatın radyo eleştirmenlerinden Miguel Antonio Bernal, yaptığı bir yorumda "Torrijos, bu ülkede uygar ve demokrat ne varsa, çiğneyip geçmiştir." dedi.

Gözlemcilere göre, Şah ülkeyi terketse bile, gösteriler son bulmayacak • Halk Torrijos ve Rojo hükümetini protesto etmeye devam edecek.

Sovyet yayın organları son gelişmeleri nasıl değerlendiriyor

Uluslararası konularda makaleler yayınlayan "Yeni Zamanlar" adlı Sovyet dergisi, Sovyetler Birliğinin Afganistan müdahalalesine karşı çıkan Komünist Partilerini eleştiren bir yazı yayınladı. Müdaheleyi destekleyen partilerin isim belirterek övgüyle anıldığı makalede, bu örgütlerin son gelişmeleri "sınıf açısından tahlil ettikleri" söyleniyor ve şöyle devam ediliyor:

"Bazı komünist yayın organlarının taraflı bir tutum içinde olmaları üzücüdür. Bu yorumları yapanlar Afgan olaylarını ve Sovyet yardımlarını burjuvaların öne sürdüğü gerekçelerle ele alıyorlar."

"Yeni Zamanlar" yayınında söz konusu ettiği partilerin hangileri olduklarını belirtmiyor. Ancak bu partilerin İtalyan, İspanyol, Yugoslav, Romen, Japon ve Meksika komünist partileri olduğu müdaheleden sonra aldıkları tutum yüzünden biliniyor. Ancak Sovyet yayın organlarında yalnız Yugoslav Komünistler Birliği isim verilerek eleştirildi. "Yeni Zamanlar"ın makalesinde bu partilerin aldığı tutum, olayların gelişme öncesi değerlendirmeler arasındaki yaklaşımlar da göz önüne alındığında "hayret verici" karşılanıyor. Olayların gelişme öncesi değerlendirmeler olarak ise, "emperyalizmin Afganistanın içişlerine müdahelesi" "CIA'nın yıkıcı faaliyetleri" "Amin'in diktatörce iktidarı" ve "Afgan devrimine yardım" sıralanmaktadır.

Makalede daha sonra şöyle denmektedir:" Devrimcilerin uluslararası dayanışmasının temelleri nedir sorusunu sormanın zamanı gelmiştir. Yalnızca moral ve diplomatik destek ve başarı dilekleri mi? Yoksa maddi ve olağanüstü koşullarda askeri destek mi? Özellikle yoğun dış müdahele söz konusu iken.

Öte yandan Sovyet yazarlar birliğinin yayın oranı "Literarurnaya Gazeta" adlı dergide Sovyetler Birliğinde yakın gelecekte bir İslam patlaması olacağı şeklinde bazı Batılı uzmanlarca yapılan değerlendirmeler "saçma" olarak nitelendi. Dergi "Hiç bir şekilde bu türden sorunlarımız yok. Bu nitelikte kötü amaçlı sözler İran ve Afganistan halklarını gerçek problemlerinden uzaklaştırmak için ileri sürülüyor. ABD ve Batı Avrupa basını haksız ve maalesef etkili bir biçimde Sovyet komünistlerinin dinin yeminli düşmanları olduğu tarzında İslam ülkelerinde propaganda yapıyor.

Batı basınında Sovyet müslümünlarının geleceği tartışılıyor.

Mısır'da 49 solcu militan ve sendikacı tutuklandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır'daki yasal muhalefet partisi İlerici Birlik Partisinden alınan bilgilere göre, 15 Ocak günü Kahire'de ve ülkenin diğer kentlerinde 49 solcu militan ve sendikacı tutuklandı ve Kahire yakınlarındaki Tourah hapisanesine konuldu. Bilindiği gibi İlerici Birlik Partisi içinde Nasırcı ve Marksist eğilimde kişiler yer almakta.

Tutuklananlardan on tanesinin İlerici Birlik Partisi üyesi, diğerlerinin ise çeşitli Marksist muhalefet gruplarından olduğu alınan haberler arasında. Bu marksist gruplar henüz merkezi bir örgüt içinde toplanmamış durumdalar.

Tutuklanan militanların neyle suçlandıkları henüz açıklanmadı. Ancak bundan birkaç gün önce gizli Al-Cihad örgütü üyesi yetmiş aşırı sağcı kişinin tutuklanması olayının dengelenmesi için, solda da tevkifata gidildiği yapılan yorumlar arasında yer almakta. Söz konusu aşırı dinci örgütün üyeleri, Ocak ayı başında İskenderiye kentindeki kiliseleri bombalamakla suçlanıyordu.

El Salvador'da 25 çiftlik ve plantasyon işgal edildi

SAN SALVADOR (AA)

El Salvador'un kuzey bölgesinde son üç hafta içinde köylüler tarafından zaptedilen çiftlik ve plantasyon sayısının 25'i geçtiği bildiriliyor.

El Salvador Çalışma Bakanlığından yapılan açıklamada, köylülerin işgalleri yüzünden tarımsal üretimin felce uğradığı ve Hıristiyan Köylüler Federasyonu ile Kır Emekçileri Birliği örgütleri tarafından yönetilen köylülerin yüzde 50 oranındaki ücret zammı isteklerinin kabul edilmemesi üzerine, çiftlik, plantasyon ve şeker işletmelerini ele geçirmeye başladıkları açıklandı.

Kır Emekçileri Birliğinin, öğrenci, köylü ve işçilerden oluşan ve geçtiğimiz Ekim ayında sağcı Devlet Başkanı Carlos Humberta Romero'nun devrilmesinde büyük rolü olan Devrimci Halk Bloğuna üye olduğu bildiriliyor.

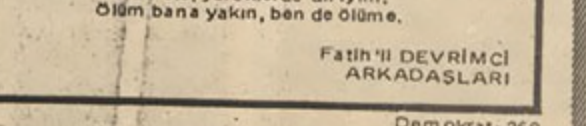
BAHRİ MUTLU 1961 - ...

CEMAL KARAPINAR 1961 - ...

Ben de halkımın bir neferiyim.
Ölüm bana yakın, ben de ölüme
Yerde ölü, yüreklerde diriyim.
Ölüm bana yakın, ben de ölüme.

Fatih'li DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat: 269

HALKIMIZA

İlçemizde okuma seferberliğini başlatıyoruz Belediye Kitaplığını kurabilmek için ve halkımıza ucuz kitap satabilmek için çocuk kitabı, hikaye, Roman ve bilimsel kitap bağışına gereksinmemiz vardır.

Tüm devrimci ilerici ve demokrat halkımızın bu seferberliğe katılacağına inanıyor ve yardımlarınızı bekliyoruz.

FATSA BELEDİYESİ
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler S.B.

Demokrat: 270

5 liralık çocuk yılı

– Hamal var, hamal,
– Geleyim mi abla,
– Söyle bakalım kaç para,
– İlahi abla, ne önemi var, mühim mi bu kadar para.

Önce birkaç lahana, biraz meyve, kavun, karpuz...

– Koy, koy.......
– Sebzeleri unutmayalımda,
– Unutmam abla

Biraz daha, biraz daha........

– Haydin gidiyoruz.
– Ne tarafa? ...
– İki sokak ileriden sola, 300 metre sonra sağa, sonra da......., işte apartman tam orda...
– Kaçıncı kat?
– Birinci değil,
– İkinci de değil,
– Üçüncüde.....
– Beşincide....
– ....
– Bir kat kaldı dokuza.
– Tamam, yavaş yavaş indir, dökme ha...
– Meraklanmayın dökmem hanım abla.
– Al sana 10 lira, aslında 5 lira da, nede olsa bu yıl, çocuk yılı ya...
– Vay anasını be, 5 liralık çocuk yılı ha.....

Yine mi soğuk?

Gazeteler dünyada soğuk savaşın yeniden başladığını yazıyorlar. Türkiye halkının soğuk savaşla pek ilgilendiği yok bugünlerde.

Çünkü onun en büyük dertlerinden biri "soğukla savaş."

Çivileme

İnsana insan gözüyle bakmak

Çeşitli baskı yasaları hazırlayarak hemcinslerine karşı insan haklarını çiğneyenler, neden yine insanlar oluyor? Neden insana insan gözüyle bakılamıyor?

Darwin, insanların hayvandan türeyerek evrimleştiğini söyler. Bu kurama göre, milyarlarca yıl evvel hayvanın bir türü evrime uğrayarak, insanın bugünkü durumunu oluşturmuş. Ne var ki, bir kısım insanların salt göz organı evrime uğramada zorluk çekmiş olacak ki, insanlara insan gözüyle bakamaz hale getirmiş...

VURAL AHI

TÜRK'çesi

BÜYÜKLERE MASALLAR (1)

Kayık devrilmeden

Nasreddin Hocanın iki karısı varmış. Biri hem genç, hem güzel. Öbürü, yıllardır kahır çeke çeke yaşlanmış, fanmış. Hoca, yıllar yılı mavi boncuk verip avuturmuş. Günlerden bir gün iş anlaşılmış. Bu konuda Hocayı iyice bir sıkıştırıp, kimi gerçekten sevdiğini anlamaya karar vermişler. Hoca, usta politikacılar gibi, her soruyu atlatmış açık vermeden. Ama sonunda köşeye sıkışmış. Genç karısı "Örneğin, Beyşehir gölünde kayıkla dolaşırken kayık devrildi birden, şimdi sen hangimizi önce kurtarırsın? " diye sormuş. Hoca, hiç bozmadan, yaşlı karısına dönüp "Yahu, hatun" demiş, "Sen biraz yüzme bilirsin, değil mi? "

Kıssadan hisse: Güvenme mavi boncuğa, kimin daha çok sevildiği, kayık devrilince bilinir. Kayık devrilmeden, sonunda kime "sen yüzme bilirsin" deneceğini düşünmekte yarar var.

Şavku G. TÜRK

DÜZELTME

20 Ocak günlü Pazar sayımızdaki "Gel de Verem Olma" başlıklı yazımızın ilk paragrafı dizgi yanlışıyla çıkmıştır. Okurların bağışlayacağını umarak düzeltiriz.

"12 Mart'ta döviz çok da ondan ekonomik durum bozuk dediler. Dövizleri çar çur ettirdiler. Şimdi de döviz yok da ondan diyorlar. 60'larda uzmanlar, kömüre ağırlık vermezsek, enerji için ellere avuç açarız diye uyarmışlardı. Petrol fiyatlarının gemi azıya almaya başladığı 70'lerde, tutup petrol tüketimini üç katına çıkarttı ülkeyi yönetenler."

Ş.G.T

NİKARAGUA DEVRİMCİ ŞİİRİNDEN ÜÇ ÖRNEK

SANAT SERVİSİ

"Devrim insandır: Dostla bir ve aynı düşünen değil Hayır diyen ama gene de Dost kalandır!"

● NİKARAGUA DEVRİMİNİNE NİKARAGUA ŞİİRİ DE EŞLİK ETMEKTE' AŞAĞIDA NİKARAGUA DEVRİMCİ ŞİİRİNDEN ÜÇ ÖRNEK SUNUYORUZ. ÜÇÜ DE DEVRİMİN ZAFERE ULAŞMASINDAN ÖNCE YAZILMIŞ. ÜNLÜ NİKARAGUALI OZAN ERNESTO CARDENAL YURT DIŞINDA SOMOZA DİKTATÖRLÜĞÜNE

● KARŞI UZUN YILLAR BOYUNCA MÜCADELE YÜRÜTEN ESKİ BİR DİN ADAMI LEONEL RUGAMA İSE SİLAHLI DİRENİŞE KATILAN VE ÇARPIŞMALAR SIRASINDA ÖLEN GENÇ BİR NİKARAGUALI OZAN' CARDENAL'İN ŞİİR! ONUN VE ARKADAŞLARININ ÖLÜMÜNÜ ANLATMAKTA.

LEONEL RUGAMA

Yeryüzü ayın uydusudur

Apollo III Apollo I'den daha pahalı
Ve Apollo I'in pahası da yerinde
Apollo III Alpollo II'den daha pahalı
Apollo II ise daha pahalı Apollo I'den
Ama Apollo I'in pahası da yerinde.

Apollo IV Apollo III'den daha pahalı
Apollo III Alpollo II'den
Apollo II Apollo I'den daha pahalı
Ve Apollo I'in pahası da yerinde.

Apollo VIII'in pahası desen akıl almaz
Ama kimse farketmedi bunu
Çünkü Protestandır astronotlar,
Aylarını İncil'den ayırıp
Hayrete ve sevince salmışlardır tüm Hristiyanları

Ve aya vardıklarında Papa VI Paul kutsadı onları.

Apollo X deseniz hepsinden pahalı
Pahası yerinde Apollo I de içlerinde.

Akahualinka'lıların ilk büyük ataları
Daha az açtı büyük atalardan
Ve açlıktan öldü ilk büyük atalar.

Akahualinka'lıların büyük ataları
Daha az açtı ana-babalardan
Ve açlıktan öldü ana-babalar.

Akahualinka'lılar
Daha az aç çocuklarından.

Akahualinka'lıların çocukları
Akahualinka'lıların çocukları
Ölmeyecek açlıktan ve aç da doğmayacaklar
bundan böyle, açlıktan ölmek için.

Akuhualinka'lılar açlıktan ölüyor
Ama yoksullar mutlu, ay onların çünkü.

Çeviren: Emin ATEŞ

ERNESTO CARNEDAL

Leonel Rugama'nın ölümü

Senin ençok istediğin şeyi hani
"Entellektüellerin de nişan aldığını"
göstermek için
şairlerden bir gerilla grubu oluşturduğunu söylüyorlar.
Çünkü gerçek mermiyle eğitim gerekli
açları öldürüyorlar, bizi öldürüyorlar -senin dediğin gibi.
Ve birgün "La Prensa" da 8 sütunluk bir manşet:
SANDİNİSTLER TOPA TUTULDU
Üç kişiydiler
18, 19 ve 20 yaşlarında
sendin en yaşlıları.
Hafiyeler Doğu mezarlığındaki mavi evi bastıklarında
"Askerler!".. diye bağırdı Efrens Ana.
İlk salvo, derken ikincisi
durmadan artan devriyeler
ve makinalılarla açtığı ateş gerillaların
pat pat düşen askerler,
Garand marka karabina konuşuyor şimdi.
Derken takviyeler
Anababa günü heryan
Jipler, savaş taburları
zabit arabaları, kamyonlar
yığınla asker, kiminde tüfek kiminde makinalı
gizli polis...
Yüzlerce kişi tüyleri ürpererek
bir sinemadaymış gibi izliyor savaşı.
Evin üzerinde daireler çiziyor küçük bir uçak
hemen üzerinde bir helikopter.
Evin duvarlarında yankılanıyor kurşunlar
içerden "Yaşasın Sandino" sloganları.
Saat 4'te bir tank çıktı ortaya toplarıyla
evin üzerinde bir toz bulutu
top atışından
heryerden duman yükseliyor
tankın toplarından da
ve yine ateş sesleri
ve bilmiyor hiçkimse
gerillaların elindeki ne menem silah!
"Yaşasın Jolio Buitrago!"
askerler geliyor el bombalarıyla
özenle indiriyorlar sandıkları
12 ve 18.sayfalarda (fotoğraf)
içerden ateş açılıyor
ve yine tank yanıt veren
bir dizi atış yine içerden
ve yeniden tankın topları
çinko damın üzerine düşüyor uçağın mermileri
yaprakları savuruyor ağaçların mermilerden
ambulanslar uluyor yaralı hayvanlar gibi
Blei jiplerin ardında askerler
Khaki jiplerin ardında askerler
Nişan alıyorlar
evin pencerelerine, gök mavisi, mis gibi badanalanmış
köşelerine ateş ediyor ve bağırıyorlar: "Teslim olun!"
Doğu mezarlığına giden yolda yeni takviyeler beliriyor
Ve gençler bağırıyor : Ya Özgür Vatan ya Ölüm!
Acapulca berber salonuna isabet ediyor kurşunlar
tezgaha, Esso benzin istasyonuna isabet ediyor kurşunlar
bir genç yakınlarda badem topluyor bir ağaçtan
ve ağacın tepesinde savaşı seyrediyor
askerler ateş ediyorlar
ateş ediyorlar jeeplerinin arkasından
ve sekiyor tüfekler her atışta
ve halk bilmiyor kim olduğunu içerdekilerin,
kimin yanıt verdiğini askerlerin ateşine
benzinliğin orda düştü biri,
yaralı, ama ayakta
(bir sütunun arkasında
dikiliyor bacaklarını ayırarak)
tüm yollarda, tüm kavşaklarda askerler
blok evlerin ardında askerler
sürünüyor iki asker eve doğru
el bombalarıyla
bir papaz haykırıyor
ve dipçiklenerek tutuklanıyor Pater Mejia
"La Prensa" sürdürüyor haberi (bakın fotoğraflara)
küçük çocuklar sövüyorlar askerlere
tüfeklerini onlara çevirerek kovalıyorlar
başkaları da küfrediyor askerlere başka yandan
kaçışıyorlar onlar da küçükler gibi
ama devam ediyorlar küfre ve askerler peşlerinde
ve sen de vaktiyle bir genç'tin
yüzükoyun dirseklerinin üzerinde
köşede Taba oynardın
Parkın taşları üzerinde sıçrar
unutturdun Tortilla'yı.
Gene bir top atışı
ve gene atışlar içeriden
Bu senin "ilk aşama"ndı (tükeniş)
her zaman, söylediğin gibi, sancının da bir "gölgesi" var.
İçerden ateş daha da şiddetlendi
duvarlara çarpıyor Garand karabinasının kurşunları
Yine evin üzerinde küçük bir uçak
yine makinelik tüfeklerin takırtısı
ölümden başka seçenek yok
çocukluğunun geçtiği meydanın yanında
ve emekleyerek oynadığın yerlerde
Firuliche Sirkinin cambazları
yamalı çadırlarıyla
ve yaşlı pazarcı kadınların
dere kenarındaki fundalıklara gittikleri
çocukluğunun mahallesi
tüm dünya arkası yarınları dinliyor
ve yoksullar, anti-komünistler
çok yıllar böyle yayınlar dinlediler
ve yıllar ve yıllarca gazete... okudular
Askerler geri çekiliyor derken
sessizlik ve sonra
korkunç bir patlama... bir daha...
ve bir daha...
Sokaklar boşaltılmış
bir top atışı daha...
Bir kız çocuğunun (3 yaşında)
muhabire dedikleri:
"korktum, hem de çok korktum
tabancaların pam pamından"
panzer taburunun tankından bir atış daha
evin içindekiler anında karşılık veriyor.
Yerde röportajlar ve fotoğraflarla dolu
Heldenepos diye bir gazete
rüzgar esti savurdu uzaklara
Ev kurşunlarla, el bombalarıyla
delik-deşik tümüyle
artık seyreldi ateş sesleri
içerdekilerin atışları da zayıfladı
plam.. plam.. plam.. sessizlik
Tekrar bir el bombası ve bağırıyor bir asker:
"Teslim olun, sarıldınız!"
O anda sen bağırarak yanıtladın:
"Anan teslim olsun!"
ve orda
binlerce ve binlercesi nefret ettiler
gördükleri filmden
halk, akın akın halk, içerdekilerin uğruna öldükleri
'küçük uçak, Senyör,
Bombaladı evleri durmadan"
Chola Paz'ın çocukları üryan
koşuyorlar sokakta.
Ve bir kadın
askerleri görene değin
havai fişek sanmışlardı veletler, diyor
çocuklarıyla sığınmışlar, alafranga ayak yoluna

ULUSAL MARŞI SÖYLEDİLER ÖLMEDEN ÖNCE

"Biz ayak yoluna sıvıştık ama
duyduk ordan, nasıl söylediklerini
Ulusal Marşı gençlerin"
ben bunların tümünü
rüzgarın alıp götürdüğü
bir gazeteye göre anlattım.
Akşama doğru evi zaptetti askerler
Yerle bir olmuş ev, bir akına uğramış sanki
5 dakika sessizlik.
Makinalı tüfek sesi içerden
tekrar sessizlik
bir zabit girdi içeri ilk, makineli tüfekli
ve ateş-kes emrini verdi
bağırdı "Üçü de ölü!"
Geri viteste bir kamyon
ve kamyona üç ölü atılan
siyah pabuçlar, kahverengi kollar
ve toza-toprağa bulanmış, gençlerin bedenleri
mavi pantalon, kızıl gömlek
ve kıpkızıl göğüsleriyle
bunları bir muhabir gördü
Acapulco berber salonunun paramparça olmuş camlarından
"Tüfek omuza"
Ve askeri rapor:
"Üç makineli tüfek M-3
Üç tabanca 45'lik
ve bir tabanca
9mm kalibreli"
(Gerillaların bunlar hep)
Topladılar yüzlercesi askerlerin
silahlarını gerillaların
parçalanmış kapılar
bükülmüş demirler
uçakların açtığı ateşten
paramparça çinko dam
avluda kocaman bir kan birikintisi
kanlı bir şilte
banyoda kahramanların pantolonlarından arta kalan kanlı bezler
ve kanlı mendiller sırılsıklam
mutfakta çanaklardan serpilmiş
kanlı fasulyeler
ve kan içinde
dumana kesmiş evin avlusu.

MARİO CAJİNA–VEGA

Duvar ilânı

Devrim- bir yazı masasıdır
küçük bir okulda raf
kurşun kalem ve kağıt yüklü

Devrim-giysidir
fakirlerin yeni pazar giysisi
pantolon ve hergün tertemiz gömlek.

Devrim-aştır.
su testisiyle.
çatalla ve bıçakla.
kareli masa örtüsünde yenen bir öğün.
ve konuklara çıkarılmayı
bekleyen bir tabak.

Devrim-topraktır.
karasabanla sürülen mısır tarlası.
ve bir köylü ailesinin sebzeliği.

Devrim-işçidir
(çiçekli bir işçidir hem de)

Devrim-insandır:
dostla bir ve aynı düşünen değil,
hayır diyen, ama, gene de
dost kalandır.

Devrim-İndio'dur.(*)
devrim-bir kitaptır,
ve özgür bir insan.

* İndio: Kızılderili

çeviren: Emin ATEŞ

TÜRKİYE SİNEMATEK'İNİN ÇAĞRILIŞI OLARAK İSTANBUL'DA BULUNAN

İstvan Molnar ve Sara Czaszar ile söyleşi

SEVGİ ARGUN

Sinematek'in düzenlediği "Macaristan Sineması ve Zoltan Fabri" konulu gösteri programı nedeniyle, İstanbul'a gelen Macaristan Film Arşivi Müdürü ve Sinema Tarihçisi Istvan Molnar Macaristan Film Enstitüsü Müdür Yardımcısı Bayan Sara Czaszar ile bir söyleşi yaptık.

Zoltan Fabri'nin 6. filmi Macaristan'dan, 10 Ocak, tarihinde gönderilmesine karşın, henüz Sinematek yetkililerinin eline geçmediği için, program gerçekleştirilmedi. Sinematek, bunun üzerine başka bir program uygulamak durumunda kaldı Filmlerin nerede olduğu ve neden geciktiği de bilinmemektedir.

Bu duruma, haklı olarak üzülen Macar konuklar, konuyla ilgili "10 Ocak'ta Zoltan Fabri'nin filmlerini gönderdik, Filmler yolda kayboldu. Filmlerin ne olduğunu bizler de, Macaristan Konsolosluğu da bilmiyoruz" dediler

Filmleri sergilenecek olan, Macaristan'ın en ünlü ve en yaşlı rejisörü, 67 yaşındaki Zoltan Fabri, seslerden çok görüntüye önem vererek, sessiz sinema geleneğini yeni bir düzenleme ile geri getirmek istemektedir. Değişik bir bakış açısıyla çoğunluk bireylerin, psikolojik durumunu ön plana alarak, roman ve öykükeri filmleştirmektedir.

Ayrıca konuklara Macaristan Sinemacılığı ve emekçilerine ilişkin yönelttiğimiz soruları şu şekilde yanıtladılar:

–Sinema eğitiminizden söz eder misiniz?

–Diğer mesleklerde de olduğu gibi sanat için de eğitim gereklidir. Geçen yüzyılın sonlarında Macaristan'da bir tiyatro okulu kuruldu. 1945'te bu okul sinema okul u haline dönüştürüldü. Üniversite ayarında ve 4 yıllık olan okul, her türden sinema emekçisi yetiştirmektedir. Ayrıca okula diğer sosyalist ülkelerden ve Afrika'dan da öğrenci kabul edilmektedir.

–Sanatçıların sosyal güvencelerini ve emeklilik durumlarını nasıl düzenlediniz?

Sanatçılar, devlet memuru statüsünde, belli bir maaş karşılığında çalışırlar. Bunun yanısıra, rejisör iyi bir film yaparsa veya bir şenlikte ödül kazanırsa prim alır Genellikle ressam, müzisyen gibi sanatçılar aynı zamanda öğretmenlik de yapmaktadırlar. Emeklilik yaşı ise bayanlarda 55, erkeklerde 60 yaş olarak saptanmıştır. Ama dileyen mesleğini istediği kadar sürdürebilir.

–Sanat anlayışınızı yorumlar mısınız?

–Ekonomik hayatı değiştirmekle, yani devrim yapmakla, bireylerin düşünceleri değiştirilemez. Sosyalist İnsanlar yaratmak uzun süreç gerektirir. İnsanlar genellikle bireycidir. Ancak unutulmamalıdır ki, bireysel yaşamın temeli, topluma bağlıdır. Ülkemizde, genel olarak kültür ve eğitim politikası, bireyleri hümanist ve üretimin esas alındığı bir toplumla uyumlaştırma çabasındadır. Sanatın da amacı budur ve bu konuda sinema çok güçlü ve önemli bir araçtır. Bu amacı gerçekleştirmek için, filmlerin sanatsal kalitesinin yüksek olması gerekir.

–Türk filmleri hakkındaki görüşleriniz?

–Türk filmleri hakkında yeterli bilgi edinemedik. Henüz iki Türk filmi izledik. Bunlar, "Otobüs" ve "Almanya Acı Vatan" Her iki filmin konusu da Türkiyeli göçmen işçilerin, sorunlarını ele alması yönünden çok canlı, güncel ve ilginç, Rejisörün amacı insancıldı.

Bertold Brecht'in yapıtından uyarlanan "Beş Para Etmez Oyun" başarıyla devam ediyor

Bertold Brecht'in "üç Kuruşluk Opera" adlı yapıtından, Mustafa Alabora, Engin Noyan ve Erdal Özyağcılar'ın ortak çalışmaları ile sahneye aktarılan "Beş Para Etmez Oyun" başarı ile devam ediyor.

Televizyon izleyicilerinin "Hayatım Roman"daki İlyas rolüyle yakından tanıdığı Mustafa Alabora ile Erdal Özyağcılar, yapıtı sahneye uyarladılar, yönettiler ve başoyunculuğunu paylaştılar

"Beş Para Etmez Oyun" hakkında, Erdal Özyağcılar ve Mustafa Alabora şöyle dediler: "Amacımız, düzenin değişmesi gerektiğini göstermekti. Ayrıca soyguncuların, nasıl birer iş adamı gibi çalıştıklarını sergileyerek izleyicilerin toplumsal sorunlara gerçekçi açıdan bakmalarını sağlamak istedik."

Dekoru Metin Deniz'in, Müziklerini Semih Fırıncıoğlu'nun hazırladığı "Beş Para Etmez Oyun" Harbiye, Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda gösterilerine devam ediyor.

TBMM'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

na Dışişleri eski Bakanı Hasan Esat Işık, AP adına İstanbul Milletvekili Celal Yardımcı, MSP adına Genel Başkan Necmettin Erbakan görüşlerini açıklayacak, MHP adına kimin konuşacağı açıklanmazken, Milli Birlik Grubu adına Suphi Gürsoytrak'ın görüş bildireceği öğrenildi. Cumhurbaşkanı'nca seçilen üyeler de aralarındaki toplantıdan sonra konuşmacılarını belirleyecek.

Millet Meclisi Genel Kurulu'nun bugün yapacağı toplantıda ABD ile parafe edilen savunma işbirliği anlaşması ve ekleriyle, Afganistan'daki son gelişmeler değerlendirilecek. Bilindiği gibi Dışişleri Bakanı Erkmen, Meclis'e bilgi sunulacağını ve Meclis'in tavsiyelerinden hükümet olarak yararlanacaklarını açıklamıştı.

İran

(Baştarafı 1. Sayfada)

çukların oluşturduğu uçağın Tahran'a inmek üzere hazırlığını tamamladıktan sonra Laşkara adlı kış sporları merkezine düştüğü ve kurtarma çalışmalarının bu bölgede aralıksız sürdürüldüğü öğrenildi.

Uçağın dağlara çarparak parçalanmasına neden olarak hava koşullarının elverişsizliği ve görüş uzaklığının çok kısıtlı oluşu gösteriliyor. Uçağın düştüğü bölgenin karlarla kaplı olması kurtarma çalışmalarını güçlendiriyor. Laşkara Jandarma Karakolu'ndan yapılan açıklamalarda,şimdiye değin 6 kişinin cesedinin bulunduğu belirtildi.

Tahran'ın 700 km. doğusundaki Meşhed'den havalanan uçak Başkent'e inişe geçmezden 15 dakika önce kontrol kulesi ile artık irtibat sağlayamaz duruma geldi. Uçağın pilotunun İran uyruklu olmadığı da verilen haberler arasında.

Derinleşen

(Baştarafı 8. Sayfada)

aleyhe değişmesi nedeniyle emperyalist-kapitalist ülkelere 320 milyon dolar net transfer yapmanın yanı sıra, bulabildiği tüm kredileri eski borçlarının ödenmesine ayırmak zorunda kalmıştır. Bu durumun her yıl daha da bozulması, Türkiye'nin her yıl daha da borç batağına batması, emperyalist-kapitalist sisteme bağlı olan bağımlılığının kaçınılmaz sonucu olacaktır.

YARIN: ENFLASYON VE GELİRLER TOPLAM

Okullarda kız ve erkek öğrencilerin ayrılması kararı için Danıştay'a dava açılıyor

Bu öğrenim yılı başında yeni bir uygulama ile karma duruma getirilen kız ve erkek liselerindeki öğrenci velileri, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yeni kararını protesto ederek, Danıştay'a dava açmaya karar verdiler.

Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy, önceki günlerde bir açıklama yaparak, "gelenek ve ananelerimize aykırı olduğu" gerekçesiyle kız ve erkek liselerindeki farklı cinsten öğrencilerin geri alınacağını bildirmişti.

Bakanın bu açıklaması üzerine zor durumda kaldıklarını belirten veliler, aralarında bir komite oluşturarak Danıştay'a dava açmaya karar verdiler. 1200 öğrenci velisi adına oluşturulan komitenin basına yaptığı açıklamada, "Bakanlığın yeni kararı karşısında biz öğrenci velileri, çaresizlik içine düşmüş durumdayız. Aynı zamanda öğrenim dönemi ortasında çocuklarımızın adeta sokağa atılır gibi, bizce bir cezalandırma niteliğinde olan bu uygulamanın düzeltilmesi yönünde ilgililerden, soruna çözüm bulmalarını istiyoruz.' denildi.

Şimdilik yalnızca İstanbul'daki öğrenci velilerinin Danıştay'a başvurma kararı aldığını belirten dava avukatları, bu girişimin; önümüzdeki günlerde, Ankara ve İzmir gibi illerde, aynı sorunla karşı karşıya olan öğrenci velilerince de tekrarlanabileceğini bildirdiler.

Öte yandan bu yıl uygulamaya başlanılan karma öğrenimin eski şekline dönüştürülmesine karşı çıkan ilerici öğretmenler, kız ve erkek liseleri ayrımının gerici bir niteliği olduğunu vurgulayarak, "Birçok yönden aksayan eğitim sistemi, ufak tefek değişikliklerle biraz iyileştirilmeye çalışılırken bu kararla yeniden başa dönülüyor. Kız ve erkek ayrımı öğrencileri psikoloji olarak etkilerken, onların arasında sağlıklı arkadaşlık bağlarının gelişmesine de engel oluyor. Bakanlığın yeni kararı tümüyle gerici niteliktedir." dediler.

Gümrük

(Baştarafı 1. Sayfada)

arka kapısı tahtalarla çakılarak bakanlık emekçileri adeta hapishaneye kapatılmışlardır. Faşistler bakanlık koridorlarında elini kolunu sallayarak gezerken iş için bile koridora çıkan devrimci memurları polisler tekrar odasına sokmaktadırlar. Bakanlığın diğer birimlerinden gelen memur bakanlığa alınmazken, dışardan getirilen faşistler bakanlık içinde cirit atmaktadır.

İstanbul'da Tekel işçilerine saldıran ve işçi temsilcisini katledenlerle Gümrük emekçilerine saldıranlar aynı kafa yapısına sahiptir. Yani bunlar halk düşmanı faşistlerdir. Ama bütün bu saldırılar ne Tekel işçilerini ne de Gümrük emekçilerini yıldıramaz, yıldıramayacaktır."

İstanbul

(Baştarafı 1. Sayfada)

rak, "Verilen telefon numaraları günün her saatinde esnafımızın rahatlıkla haber verebileceği merciler olacaktır. Bu merciler sıkıyönetim, polis jandarma müracaat mercileri olacaktır" dedi.

Esnafın gerektiğinde, doğrudan doğruya emniyet müdürüne, valiye, sıkıyönetim üst makamlarına haber verebileceklerini belirten Ayaz, özetle şunları söyledi:

"Esnafımıza düşen ikinci ve en önemli bir diğer görev düzenimize, yaşamımıza kasteden şer güçlerin her fırsattan yararlanarak, her sorunu istismar ederek her vesile ile demokratik yaşamı ve yürürlükte olan yasa ve yaşam prensiplerini tenkit etmelerine fırsat vermemeleridir. Orta sınıf olarak düzenimizin en belli başlı dayanaklarından olan esnaf camiası, bu illegal güçlere veya düzenimize karşı olan legal güçlere koz vermemelidir."

Çalışkanlar da

(Baştarafı 1. Sayfada)

Çalışkanlar Mahallesi halkı üzerine uygulanan baskı ve zulme yakından tanık olması dolayısıyla görüşlerine başvurduğumuz CHP Ankara Senatörü ve CHP İç Güvenlik Komisyonu Başkanı İbrahim Öztürk, bu mahalledeki olayları çok yakından izlediğini,baskılara müdahale etmek istediği zaman görevli polislerin kendisine de karşı çıktıklarını söyledi.

Sadece Çalışkanlar değil, Keçikıran ve diğer birçok gecekondu mahallesindeki halka baskı yapıldığını ve bu mahallelerde yapılan operasyonların aynı mahallelerde kalan AP ve MHP'lilerin düzenlediği raporlara göre yapıldığını ifade eden Öztürk, "Buna karşılık AP ve MHP'liler için yapılan ihbarlar değerlendirilmiyor. Operasyon yapılan mahallelerde AP ve MHP'lilerin evlerinin arandığı görülmemiştir" şeklinde konuştu.

Çalışkanlar Mahallesinde gerçekleştirilen olayların bazı resmi kişiler aracılığıyla bölücülük ve tahrik yapılmasının örneklerinden biri olduğunu da söyleyen Öztürk, "Diğer gecekondu mahallelerine olduğu gibi Çalışkanlar Mahallesine de saldıranlar "kimliği meçhul" polislerdir" dedi.

Bu arada Çalışkanlar Mahallesi'ndeki, olayları yakından izleyen CHP Ankara Milletvekili Selahattin Öcal'da Çalışkanlar Mahallesi'nde gözaltına alınan 118 kişiden 13-ünün hala içerde olduğunu belirterek, bu mahallede meydana gelen olayların henüz soruşturma safhasında olması nedeniyle konuşmak istemediğini ifade etti ve "ancak şunu söyleyebilirim ki muhtarın evinin kurşunlanması olayı kimliğini şimdilik saptayamadığımız polisler tarafından gerçekleştirilmiştir. Elimizde bu olayda polis tarafından kullanılan tabancalardan çıkan 9 MM ve MP-5 mermi kovanları vardır" dedi.

16 işçi

(Baştarafı 1. Sayfada)

sında taş, cop ve sopa kullanıldığını söylediler. İzmir Emniyet Müdürü Yılmaz Sezgin, operasyon sırasında 200 dolayında işçinin polise mukavemet gerekçesiyle gözaltına alındığını,işçilerin Toplum Polisi Müdürlüğü'ne götürüldüğünü ve kimliklerinin saptanmasına başlandığını söyledi.

Operasyon sırasında yaralanan işçiler ve polislerden kimlikleri saptananlar şunlar:

İşçiler: Bahattin Özdemir, Nadir Balkan, Veli Gözebakan.

Polisler: Sadi Çelik, Ramazan Onur, Mustafa Geçkin, Nasuh Bulut, Kâzım Ekinci, Varol Tekin.

Hastane yetkilileri yaralı işçilerden çoğunun ayakta tedavi edildiğini, yaralıların cam parçaları ve sopa ile yaralandığını söylediler.

Hava-İş THY'da greve gidiyor

HABER MERKEZİ

Hava-İş Sendikası Türk Hava Yollarında grev kararı aldı. Sendika yetkilileri Grevin 31 Ocak Perşembe günü başlayacağını duyurusunun dün bütün işyerlerine asıldığını bildirdiler.

Hava-İş Sendikası yetkilileri grevin sadece toplu iş sözleşmesinde talep edilen bazı istemlerin yerine getirilmesi ile son bulmayacağını açıkladılar.

Hava-İş Sendikası Genel Başkanı, İbrahim Öztürk, bu konuda işverenin toplu iş sözleşmesinde belirttikleri bütün taleplerini kabul etmesi halinde bile greve son vermelerinin şartının iş akitleri feshedilen arkadaşlarının işe yeniden başlamaları olduğunu ifade etti.

Cezaevlerinden

(Baştarafı 1. Sayfada)

nin katili M. Ali Ağca, ilerici bir genci öldüren Alpaslan Alpaslan, silah kaçakçılığından sanık M. Ali Çeviker ile Maraş olaylarının düzenleyicilerinden Yunus İlhan ve Rıdvan Çalışır'ın hükümetin verdiği cesaretle cezaevlerinden kaçırıldığını savunarak, Başbakan Süleyman Demirel'den sanıkların cezaevlerinden nasıl kaçırıldığının açıklanmasını istedi.

Kaçan sanıkların yakalanmalarıyla ilgili ne gibi operasyonlar yapıldığının açıklanmasının gerektiğini de kaydeden Hüseyin Doğan, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı'nın Yunus İlhan'ın duruşmalara gelmemesine hangi sebeple göz yumduğunun da belirlenmesini istedi.

Ordu'da iki devrimci gence karakolda işkence yapıldığı öne sürüldü

ORDU (DEMOKRAT

Ordu'da Oktay Gürsoy ve Cemal Pınar adlı iki devrimci gence polis tarafından işkence yapıldığı öne sürüldü.

Ordu İlerici Gençler Derneği Üyesi Cemal Pınar'a işkence yapıldığı doktor raporu ile de belirlendi. 18 Ocak günü polis karakolunun önünden geçerken polis memuru Beşir Aslan tarafından içeri alınan Pınar'a Ordu TÖB—DER ve Ülkü—Bir deneklerinin bombalanması suçu yüklenmek istendiği iddia edildi. Cemal Pınar'ın suçlamaları kabul etmemesi üzerine kendisine polis memurları Fahri Özkül, Beşir Aslan, Komiser Ahmet ve Mustafa tarafından elektrik ve copla işkence yapıldığı öne sürüldü.

Cemal Pınar daha sonra savcılık tarafında yapılan sorugusu sonucunda suçsuz görülerek serbest bırakıldı.

Öte yandan Belediye Halk Salonunda tutuklanan Oktay Görsoy adlı devrimci gencin de yine TÖB—DER binasının bombalanması ile suçlanarak işkenceye tabi tutulduğu, daha sonra mahkemeye çıkarılan Oktay Gürsoy'un suçsuz bulunduğu bildirildi.

TÜTED

(Baştarafı 1. Sayfada)

rince TÜTED'in kapatılması ve yöneticilerinin gözaltına alınmasıyla ilgili olarak sıkıyönetim komutanlığınca bir açıklama yapılmamıştır.

Gözaltında bulunan TÜTED merkez ve şube yöneticileri şunlardır:

Aykut Göker, Genel Başkan, Haluk Orhun, Reşit Oğuz, Hüseyin Özcan, Günay Bolazar, Yiğit Sayılgan, Tayyar Alaca, Macit Demir, Necdet Okan, Namık Doleneken, Gürsel Doleneken, Samih Özgen, Eren Sayılır, Leyla Eren.

TÜTED Genel Merkezi aranırken Merkez Yönetim Kurulunun toplantı halinde olduğu ve gözaltına alınanların Merkez Yönetim Kurulu üyeleri olduğu öğrenilmiştir.

Anti Oligarşik, demokratik halk devriminin yiğit savaşçısı.
SABİT TORUN
Faşist teröre ve sömürgeci zulme ve demokratik haklara yapılan saldırılara karşı verdiği onurlu kavgada 18.1.1980 günü şehit düştü. Anısını ve mücadelesini yaşatacağız, faşizmi ezeceğiz.
SABİT TORUN (1958.—)
KURTULUŞ Taraftarları
(Demokrat: 275)

SABİT TORUN
(1958.—)
Oligarşiye, faşizme ve Şövenizme karşı mücadelenin yiğit neferi.
SABİT TORUN
18.1.1980 günü faşist katiller tarafından katledildi, yoldaşlar ölüm siz, hıncımız sonsuz, kararımız kesin, faşizmi ezeceğiz.
DEV—GÖR TARAFTARLARI
(Demokrat—274)

HAFTALIK

Faşizmin taktik değiştirmeleri üzerine

(Baştarafı 2. Sayfada)

Şimdi, özünde faşist hareketin taktik değiştirmesinden ileri gelen bu olayların biri siyasal iktidar açısından, öteki faşist hareket açısından kısa bir değerlendirilmesi yapılabilir.

Siyasal iktidar açısından: Merkezi kentlerde, ulus ölçeğinde gerginlik yaratacak olaylar gerçekleştirilerek, faşist hareketle içli-dışlılığı bilinen partinin koşulsuz desteğinde güvenoyunu almak üzere bulunan ve yeni güvenoyu alan bir iktidarın, nasıl büyük bir "anarşi" tehlikesi ile karşı karşıya bulunduğu izlenimini kitlelerde uyandırarak, demokratik ve devrimci harakete karşı baskıcı girişimlerinde, siyasal iktidara, en geniş desteği sağlamak. Ve nasıl CHP ağırlıklı hükümeti düşürmek için, cinayet, katliam, soygun ve sabotajlar pompalandı ise, bu kez de, aynı merkezlerden olayları pompalamak, ve bu olayların amacının AP iktidarını düşürmek olduğunu ileri sürerek, AP iktidarını koşulsuz destekleyenlerin böyle bir amacı olamayacağı izlenimini kitlelere yaymak. İkinci aşama: Toplumda, "aynı anda" genel bir huzursuzluğa ve gerilime yolaçan olayları durdurmak (ya da durdurmak zorunluluğunda kalmak), ve olayları, faşist hareketler açısından en elverişli, demokratik hareketin zayıf ya da delinebilir olduğu yörelere kaydırarak, buralarda yoğunlaştırmak. Kamuoyunun genel dikkati İstanbul ve Ankara gibi illerde, ulus ölçüsünde ünlü adlara yönelmişken ve kamuoyu; adeta böyle bir beklentiyle koşullandırılmışken, olaylar, bir yandan daha küçük illere kaydırılarak, daha kitlesel bir baskıya dönüştürülürken; öte yandan, beklentilerde "boşluk" yaratarak, siyasal iktidarın, "anarşi"ye karşı etkili olmaya başladığı izlenimini uyandırmak. Nitekim, İçişleri Bakanı, gazetelerin yeni bir Kahramanmaraş'ın öngününde olduğunu özenle vurguladığı Antakya'da, ve ülkede her gün siyasal amaçlarla ortalama on kişi öldürülürken, "şiddet" olaylarının azaldığını ve gerilediğini faşist hareketin bu taktik değiştirmesine dayanarak söyleyebilmekteydi.

Ve dikkat edilsin, diyelim Afganistan'da bir Sovyet askerinin parmağından yaralanmasını birkaç kez coşkuyla yayınlayacak olan "televizyon", Artova Cumhuriyet Savcısının öldürülmesi haberini, ancak iki gün sonra, o da Ecevit'in başsağlığı telgrafını yayınlamak için vermek durumunda kalmıştır. Türkiye'de bir cumhuriyet savcısının öldürülmesi, "haber" açısından, sanki Ecevit'in başsağlığı telgrafı kadar önemli bir olay değildir. Her olayı ayrı bir özenle pompalayan Demirel ve diğer sağ parti liderlerinin böyle bir olay karşısında suskunlukları ise apayrı bir önem taşımaktadır. Ve bu izlenen haber politikası sonucu, her gün 10 kişi yerine, 9 kişi öldürülecekse, biz, bu politikada, olumsuz yanlarına karşın, olumlu bir yan da görebiliriz. Ama, bu politikanın özünde, siyasal cinayetlerin azaltılması değil, siyasal cinayetlerin, kamuoyunda, aynı anda, bir tepkiye ve özellikle siyasal iktidara karşı bir tepkiye volacmasını önlemek, olayları, siyasal iktidarın sorumluluğu üzerinden aşırmak amacı vardır. Antakya'da ya da Konya'da meydana gelen bir olay, Türkiye ölçeğinde ve özellikle aynı anda ilgilenilen ve siyasal iktidara yönelik bir olay olmaktan çıkıyor, ancak bu yöre halkının kendi yöresel bir sorunu olarak ve geniş bir zaman dilimine serpiştirilerek ilgilendiği bir olay derekesine düşürülüyor. Bu yöntem, faşist hareketin olayları "ulusal" ölçekten, "yerel" ve "yöresel" ölçeklere kaydırma planının haber politikasında bütünleştirilmesi yöntemidir; halkın demokrasiyi koruma duyarlığını paralize etme yöntemidir. Bu yöntem faşist cinayet ve baskıların kitlelerde uyandırdığı tepkiyi, siyasal iktidar üzerinden atlatacak bir yöntemdir. Dolayısıyla, olaylar, öyle nitelik taşımalıdır ki, hem faşizm faaliyet halinde hedefine doğru ilerlesin ve hem de siyasal iktidar, bu olaylardan dolayı yıpranmasın.

Faşist hareket açısından: Bu taktik değişikliğinden, faşist hareketin, ayrıca yararlandığı noktalar bulunduğu gözden uzak tutulmamalıdır. Bir kere, yüzlerce yılın birikiminden oluşan bilim, siyaset, kültür adamlarının öldürülmesi, demokrat ve devrimci cephede bir "kafa" zayıflamasına yol açmakta ve öte yandan diğer kafalar üzerinde de bir baskı nedeni olmaktadır. Ama bu olaylar, aynı zamanda, toplumun demokratik ve devrimci bilincini bilerken, tam da bu arada, taktik değişikliğiyle, olayların merkezinde bir yer değiştirme, özelliğinde bir farklılık, kabaran duyguların bir ölçüde yeniden sönmesine neden olmaktadır. Duyguların ve duyarlığın sürekli olarak kabarıp alçalmasının, zamanla, bir bıkkınlığa, kendini savaşımın dışına çekmeye yolaçacağı anlaşılır bir şeydir. Bu olayların ve taktik değişikliklerinin, faşist hareket açısından ikinci nedeni, siyasal iktidarı, baskı ve tehdidi altına almaya yöneliktir. Şöyle ki, siyasal iktidarın, iktidar oluşunun başlıca nedenlerinden biri olan şiddet olaylarının, önümüzdeki seçimlerde kendisi aleyhine seçmeni etkileyecek bir "nitelikte" olmasını istemeyeceği doğaldır. Siyasal iktidar, ayrıca, faşist eğilimini, esas olarak, yeni çıkaracağı yasalarla, yönetimsel tasarruflarla gerçekleştirmek yolunu yeğleyecektir. Bu nedenledir ki, kendisine koşulsuz destek olan partiden, kendi varlığına zarar verecek nitelikte gördüğü şiddet olaylarını çekmesini bir ölçüde isteyeceği gibi faşist hareket de, faşist cinayet ve katliamları, siyasal iktidarın, kendi istem ve beklentileri doğrultusunda hareket etmesini sağlamak için, onun üzerinde ve bir "beklenti" halinde bir baskı ögesi olarak kullanacağı açıktır.

Faşizmin taktik değiştirmesi ve faşist parti ile kenetlenen siyasal iktidarın faşist eğilimli yasalar ve yönetimsel tasarruflar içersinde faşizmi yeni bir düzenleme içinde uygulamaya yönelmesinin, demokratik cephede de, faşizme karşı davranış ve tutumlarda, görüş ayrılıkları yarattığını belirtelim. Bu, tipik bir biçimde, CHP içersinde, somut olarak açığa çıkmıştır. Genel Başkan ve dolayısıyla Genel Merkez, öyle görünüyor ki, faşist partinin siyasal iktidar üzerindeki etkinliğini azaltabilmek ve "Mektup"un demokratik işleyişe ara vermesine yolaçmak hesabıyla, demokrasiyi özünde kısıtlayan faşist eğilimli yasa tasarılarını ve ülkeyi, özellikle ABD emperyalizminin Orta-Doğu'dan İç Asya'ya uzanan şeridi denetlemesi için bir ayağını basacağı müdahale alanı olarak kullanmasına olanak sağlayan anlaşmaları benimseyerek, Demirel iktidarına, destek olmaya çalışmaktadır. CHP içersinde, daha demokratik bir kanat ise, faşizmi, Demirel iktidarının yeni yasa tasarılarından ve ABD ile yapılan anlaşmalardan soyutlamanın yanlış olduğu görüşündedir. Ve doğru olan da budur: hepsi, bir bütünün parçalarıdır ve hepsi içiçe geçmiştir. Esas olan şu parti, yada şu örgüt değil, esas olan "faşizm" dir. ABD ile yapılan anlaşmalar, yalnızca, ülkenin, dış politikasında değil, iç politikasında daha yoğun bir biçimde etkili olacak, ve faşizm, esas gücünü ve desteğini aldığı bu şahdamarından daha gür bir biçimde beslenerek güçlenecektir. Faşist partinin siyasal iktidar üzerindeki etkinliğini azaltmak için, "rejim" i kurtarma görüntüsü altında, Demirel ve kadrosunun faşist nitelikli yasalarını desteklemek ise, yalnızca faşizmin ülkede ve özellikle devlet aygıtı içersinde güçlenmesine yol açmakla kalmayacak, sınırlı da olsa, demokrasiyi savunan partinin ve liderinin, geleceği açısından da önemli bir rol oynayacaktır. Böyle bir durumun ise, Türkiye demokrasisini olumsuz yönde önemli ölçüde etkileyeceği açıktır. Dileriz, CHP'nin Genel Başkanı, eski GenelBaşkanının "Son"una yönelen bir başlangıç noktasında bulunduğunu görmekte fazla gecikmez.

Milli Güvenlik

(Baştarafı 1. Sayfada)

man Demirel, Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları, ilgili bakanlar, Jandarma Genel Komutanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Genelkurmay İkinci Başkanı ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşar Vekili ile öteki ilgililer katıldı.

MKG'da sıkıyönetimin ilanına neden olan olaylarla dış gelişmelerin yanı sıra, 27 Aralık günü, Cumhurbaşkanı'na sunulan ve 1 Ocak günü açıklanan komutanların "uyarı mektubu"nun da ele alınarak, geniş ve açık bir biçimde tartışıldığı bildirildi. Kurul ayrıca komutanlar tarafından Başbakan Süleyman Demirel'e sunulan ikinci "mektup"da dile getirilen istemleri de değerlendirerek, daha somut adımlar atılması yolunda tavsiyelerde bulundu.

ÜMİT NARMAN
(1962 - ....)
Onu bir kaza sonucu kaybettik. Devrimci yolundaki mücadelesini sürdüreceğiz.
ÇORUM DEV-GENÇ
Demokrat: 267

SABİT TORUN
(1958.)
Ziraat Fakültesi'ndeki anti-faşist mücadelenin yiğit önderi, devrimin yılmaz savaşçısı.
SABİT YOLDAŞ
Seni unutmayacağız, mücadeleni bıraktığın yerden sürdüreceğiz.
GENÇ ZİRAAT—DER
(Demokrat: 273)

KADİR ASLAN KÖSEOGLU
Sen kan gölü içersinde kızıl bir gülsün. Anın mücadelemize önder olacak.
Sakarya DEVRİMCİ YOL Taraftarları
Demokrat: 262

SABİT TORUN
(1957 - ....)
Türkiye emekçilerinin yılmaz savaşçısı Sabit Torun Yoldaş Emperyalizme, faşizme ve sömürgeciliğe karşı mücadelemizde yaşayacaktır.
H.Ü.SOSYAL-DER
H.Ü.FEN-DER
H.Ü.MÜH DER
H.Ü.ECZA-DER
Demokrat: 268

Muhmekuy

(Baştarafı 4. Sayfada)

denilende siyasetle uğraşmayan bir köylünün öyküsü düşüverdi aklıma, umudumuz Ecevit ile biraz zayıf bulduğum Demirel'i gözler önüne getirip...

Biri gitmiş biri gelmiş idi ve aradan kırkbeş gün geçmiş idi!

Ağanın birisi traktörle şehre inerken, garibban, çulsuz bir köylüsünü görüp alır yanına, tır tır giderlerken ağa yolda taze bir hayvan dışkısı görür, yoksula der:

— Bak şunu yersen bu traktörü sana vereceğim lan!..

Beriki bir düşünür, iki düşünür, razı gelir, yer ve traktöre kurulur şehre varırlar.. Dönüşte ağayı yolda yaya gider görünce "gel" der "köye atayım seni..."

Tır tır giderlerken, bizim yoksul yolda bir dışkı görür, ağaya der:

— Ağa, bak şunu yersen, traktörünü sana geri vereceğim..

Ağanın zaten canı yanıktır, pişman olmuştur böyle bir iddiaya girdiklerine, varır bir tadına bakar ve şey, halleder, traktörüne kavuşur!.. Köye varırlar, köyde inerler.. Ağa yoksul köylüye der:

— Bak lan, şehre giderken bu traktör benim miydi? Sonra senin oldu değil mi? Tamam, sonra yine benim oldu değil mi? Heye... Peki biz bu .... ları niye yedik?

Evet, ülkede bu canipten değişen pek yeni bir şey yok...

NOT: Gazipaşa dönende PK 1'de yığınla mektup, dergi kitap buldum.. Şükür kavuşturana diyen tüm okurlarıma kocaman bir sağolun, diyorum.. Sağolun..

İşte! Alınları çocukların barınaklarımız bizim.
İşte! Yas kundağı analar, sessizce donatıyorlar.
İşte! Gencecik anısı ölenlerin en canlı yığınaklar bize.
İşte! Ezilenler bayraklarımız.
15.1.1980 günü faşistlerce işkencede katledildi. Anısını yaşatacağız.
ALİ SAĞCAN (1959.—)
UŞAK ve Banazlı Partizan Taraftarları
(Demokrat: 272)

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

"İSPORTA" KEMAL --O İLK İŞ GÜNÜNÜ KUTLAMAK İÇİN BAKKALA UĞRADI....
BAKKAL
AA... CEMAL... CEMAL EVDE YOK BE...
BEN DE DAVETLİYİM AKŞAMA
29
DEVAMI VAR

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok.No:50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3271/29
Ankara Bürosu:
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN
Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi
3 aylık 675.— TL.
6 aylık 1350.— TL.
1 yıllık 2700.— TL.
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt.cm)	400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm)	450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm)	320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700 — TL.
Yayın ilanları	400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

1979'da Türkiye Ekonomisi

1 — ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ

Türkiye her yıl daha da artan bır borç yükünün altına giriyor

Derinleşen döviz darboğazı

● Döviz darboğazı, enflasyon, işsizlik, enerji ve hammadde sıkıntısı 1979 yılında yaşanan bunalımın somut göstergeleridir.

● Türkiye 1979 yılında bulabildiği kredilerden daha fazlasını eski borçlarını ve faizlerini ödemek için harcamıştır.

TÜRKİYE'de 1979 yılı yaşanan bunalımın daha da ağırlaştığı bir yıl oldu. Döviz darboğazı, enflasyon, işsizlik, enerji ve hammadde sıkıntısı bu bunalımın somut göstergeleridir. Aslında bütün bu yaşananlar bunalımın nedenleri değil sonuçlarıdır. Çünkü böylesi bir durum, Türkiye'deki bağımlı kapitalizmin kaçınılmaz olarak vardığı yerdir.

Türkiye emperyalist-kapitalist sistem içinde azgelişmiş bir ülke olarak sistemin empoze ettiği işbölümü çerçevesinde kalkınmaya çalışan bir ülkedir. Bu işbölümü, artık gelişmiş kapitalist ülkeler için yeterince kârlı olmayan alanların, azgelişmiş ülkelere terkedildiği ve azgelişmiş ülkelerin bu alanlarda sanayileşmesine izin verildiği bir süreci ifade eder.

Türkiye de empoze edilen işbölümü çerçevesinde sanayileşirken gerek yatırım ve ara malları, gerek hammaddeler açısından giderek daha fazla dışa bağımlı hale gelmiştir. Sanayi ve tarım kesiminde üretimin sürdürülebilmesi ve yeni yatırımlar için her yıl daha da ağırlaşan bir borç yükünün altına girilmektedir. Son iki yıldır ise yeterli döviz bulunamamıştır. Bu durum da enerji sıkıntısına, hammadde yetersizliğine, sanayinin düşük kapasiteyle çalışmasına, işçilerin işten çıkarılmalarına, günlük yaşantımızı yakından etkileyen elektrik kesintileri ve yakıt yokluğu ve benzeri birçok soruna neden olmaktadır.

1979 yılı içinde yaşanan bütün bu sıkıntılardan en fazla etkilenen işçi sınıfı ve diğer emekçi kesimlerdir. Aşırı enflasyon nedeniyle eline geçen gerçek ücretleri sürekli azalan, üretimin daraltılması gerekçesiyle işten çıkartılan, tüpgaz, gazyağı, kömür, yağ kuyruklarında ömür tüketen işçi sınıfı ve emekçi halktan başkası değildir.

DÖVİZ DARBOĞAZI VE NEDENLERİ

1979 yılı döviz darboğazının ağırlaşarak sürdüğü bir yıl oldu. Son iki yıldır hükümetler gerekli dövizi bulabilmek için ileri kapitalist ülkelerin ve emperyalist uluslararası mali örgütlerin dayatmalarını kabullendiler ve hükümet politikaları bu dayatmalar yönünde oluşturuldu. Buna rağmen 1978'de olduğu gibi, 1979'da da gereken döviz bulunamadı ve ithalatın sınırlandırılması zorunluluğu devam etti.

1977'de ithalat hacmi Türkiye'nin ithal gereksinmesini karşılayacak düzeyde idi ve 5.8 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. (Aynı yıl ihracat geliri ise 1.75 milyar dolarda kalmıştır.) 1978'de ise döviz bulunamadığı için, ithalat % 21 oranında gerilemiştir. 1979'da da koşullar değişmediği için, ithalat hacmi 1977'nin çok altında kalmıştır. İthalatın önemli oranlarda kısıtlandığı son iki yıldır ekonominin gelişimi durmuş, yatırımlar gerilemiştir.

(ÇİZELGE I)

11 AYLIK DÖNEMDE İTHALAT, İHRACAT VE İŞÇİ DÖVİZLERİ

(Ocak — -Kasım / Milyon Dolar)

Yıllar	İthalat	İhracat	Dış Tic. Açığı	İşçi Dövizleri	Toplam Açık
1978	-3938	1907	-2082	884	-1198
1979	-4427	2043	2384	1603	-781

Kaynak: ANKA

1979 yılında dış ticaret açığı 1978'e göre 300 milyon dolar artmıştır. Ancak bu yıl uygulanan katlı kur, işçi dövizlerinde % 80 oranında bir artışa yol açmış ve dış ticaret açığının önemli bir kısmının kapatılabilmesinde yardımcı olmuştur.

DIŞ TİCARET VE BAĞIMLILIK

Türkiye'nin emperyalizme olan bağımlılığını dış ticaret açıklarından da izlemek olanaklıdır. 1970'lerden bu yana baktığımızda dış ticaret açıklarının hemen her yıl arttığını görebiliyoruz.

1978—1979 yıllarını zorunlu ithalatın bile yapılamadığı yıllar olarak hariç tutarsak, 1970—77 arasındaki ithalattaki parasal artış % 500'ün üzerindedir. Buna karşılık ihracat artışı ise ancak bunun yarısı kadar olabilmiştir. Yine Çizelge II'den ithalatın finansmanında kullanılan işçi dövizlerinin de dış ticaret açıklarını kapatmaya yetmediği görülebilir. (1972—73 hariç).

İthalatın bu kadar hızlı artmasının temel nedeni, Türkiye'nin sanayileşmesinin, ekonomik gelişmesinin ithalata dayandırılmış olmasıdır. Zorunlu ithalatın yapılamaması durumunda sanayi tümüyle durmaktadır. Bu önemli artışın bir diğer nedeni de, Türkiye'nin satın aldığı malların fiyatlarının oldukça hızlı artmasıdır. Yani diğer kapitalist ülkelerdeki enflasyon aynı miktar ithalata daha fazla döviz ödenmesine neden olmaktadır. Böylece de, ileri kapitalist ülkeler, kendi ülkelerindeki enflasyonu Türkiye gibi azgelişmiş ülkelere sattıkları mallar yoluyla aktarmaktadırlar.

Çizelge II'den de görülebileceği gibi, ihracat gelirleri ithalatı karşılayabilecek oranlarda artmamış, hatta yıllar içinde ithalatı karşılayan oran düşmüştür. 1945'lerden bu yana, emperyalist—kapitalist işbölümü çerçevesinde Türkiye'ye empoze edilen tarım ürünleri ihracatçısı olma görevidir. Bu yapı nedeniyle ihracatın zorunlu ithalatı finanse edebilme kapasitesine ulaşması da mümkün değildir. Yurt içinde üretilebilecek miktarları sınırlı olan tarım ürünleri ve hammaddelerin dış pazarlardaki fiyatları Türkiye'nin ithal etmek zorunda olduğu makine, techizat, vb. sanayi ürünlerinin fiyatlarından çok daha yavaş artmaktadır. Bu da dış ticaret hadlerinin aleyhine dönmesi demektir.

(ÇİZELGE II)

YILLAR İÇİNDE DIŞ TİCARET VE İŞÇİ DÖVİZLERİ

(Milyon Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Dış Tic. Açığı	İşçi Dövizleri	Toplam açık
1970	588	-948	-360	273	-87
1971	677	-1171	-494	471	-23
1972	885	-1563	-678	740	62
1973	1317	-2086	-769	1183	414
1974	1532	-3778	-2246	1426	-820
1975	1401	-4739	-3338	1312	-2026
1976	1960	-5129	-3169	983	-2186
1977	1753	-5794	-4043	982	-3061
1978	2288	-4599	-2311	983	-1328

Kaynak: Maliye Bak., Yıllık Ekonomik Rapor, 1979.

Dış ticaret hadlerinin Türkiye aleyhine dönmesi, bir yandan diğer kapitalist ülkelerdeki enflasyonun Türkiye'ye yansıması sonucunu doğururken, diğer yandan da ülkeden ileri kapitalist ülkelere kaynak transferine neden olmaktadır. Dış ticaret açıklarının bu kadar büyümesinin bir nedeni de budur. Sadece 1979'un ilk 11 ayında fiyat değişmeleri nedeniyle oluşan net kayıp, yani Türkiye'nin emperyalizme net transferi Çizelge III'de gösterilmiştir.

1979 yılı içinde yaşanan sıkıntılardan en fazla etkilenen işçi ve emekçi kesimler oldu... Tüpgaz, gazyağı ve kömür kuyruklarında ömür tüketen işçi sınıfı ve emekçi halktan başkası değildir...

(ÇİZELGE III)

1978 FİYATLARIYLA DIŞ TİCARET
(11 AYLIK DÖNEMLER / Milyon Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Dış Tic. Açığı
1978	1907	-3989	-2082
1979	1918	-3946	-2028

Kaynak: İthalat ve ihracat indeksleri DPT, 1980 Programı (I. Taslak) Tablo 30'dan alınmıştır.

Türkiye'nin 1979 yılında oluşan dış ticaret açığının 2384 milyon dolar olduğunu görmüştük. Çizelge III'den, eğer dış fiyatlar hiç değişmeseydi dış ticaret açığının 2028 milyon dolarda kalacağını izleyebiliriz. Böylece, sadece dış ticaret hadlerinin değişmesi yüzünden Türkiye 1979'un 11 aylık döneminde kapitalist ülkelere 320 milyon dolar net transfer yapmıstır. (1979 fiyatlarıyla dış ticaret açığı =1978 fiyatlarıyla dış ticaret açığı =Net Kayıp).

Bu, aynı zamanda 1979 yılında 1978'e göre 438 milyon dolarlık ithalat artışının, aslında gerçekleşmediğini göstermektedir. 438 milyon dolar, gerçek ithalatın finansmanında değil, yaklaşık aynı miktar ithalata daha fazla döviz ödenmesinde kullanılmıştır. Bu da içinde yaşadığımız yoklukların, kuyrukların bir diğer nedenini açıklıyor.

BORÇLANMA VE BAĞIMLILIK

DIŞ ticaret açıklarının yanı sıra daha önce alınmış borçların faiz ve anapara ödemeleri de Türkiye'nin yıllık dış kaynak gereksinimini önemli miktarlarda artırmaktadır. 1970—78 döneminde Türkiye'nin ödediği dış borç anapara ve faiz ödemeleri 2.8 milyar doları bulmuştur. Dış kaynak gereksiniminin her yıl artarak büyümesi, büyük boyutlara varan döviz kıtlığının giderilebilmesi için her yıl daha fazla dış borç bulmak zorunlu hale gelmiştir. Bu da Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığının bir diğer yönü olmaktadır. Dış borç bulabilmek için ileri kapitalist ülkelere ve onların sözcüsü durumunda olan uluslararası mali örgütlere sık sık başvuran hükümetler bu örgütlerin dayatmalarını da kabullenmek durumunda kalıyorlar.

IMF ve diğer kuruluşların Türkiye ekonomisine müdahaleleri artık bilinen bir gerçek. Ve bu gerçek 1979 yılında oldukça ağır bir biçimde yaşandı.

IMF'nin "istikrar programı"na uygun davranan Ecevit hükümeti, % 40'lık bir devalüasyon yaptı. Daha sonra çapraz kur ayarlamalarına gidildi. Ardından bazı temel mallara önemli oranlarda zamlar geldi. 1978 sonlarında yapılan zamlara ek olarak Martta petrol, demir-çelik, çimento, şeker, margarin ve likit yağlara zam yapıldı. Bunlar "Niyet Mektubu"ndan önce hükümetin IMF'ye iyi niyet gösterileri niteliğindeydi. Niyet mektubunun IMF'ce onaylanmasından sonra ise yeni zamlar gündeme geldi... Haziran ayında benzin, demir-çelik ve bazı tekel ürünlerine zam yapıldı. Merkez Bankası kredileri kısıldı. Para arzı sınırlandı ve buna benzer bir dizi önlemler alındı. Sonuç ise ortadadır. Büyüme durdurulmuş, yatırımlar düşmüş, işsizlik artmış, temel ürünlere yapılan zamlar yeni yeni zamlar doğurmuş, enflasyon % 80'e varmıştır. Bu önlemler dar gelirlilerin yaşam koşullarını bir kat daha ağırlaştırmış ve tekelci sermayenin kârına kâr katmıştır.

Niyet Mektubunun onaylanmasından sonra IMF 91 milyon dolarlık kredi serbest bırakmış, ancak bunun da önenli bir bölümü yine IMF'ye olan borcun kapatılmasında kullanılmıştır. Zaten IMF kredilerinin Türkiye'nin dış kaynak gereksinimini karşılaması söz konusu değildir. Ancak IMF, emperyalist-kapitalist sistemin düzenleyicisi olarak hareket ettiğinden, onun onayını sağlayabilmek diğer kapitalist ülkeler ve kuruluşlardan kredi alabilmek için zorunludur.

II. dilim kredi Demirel hükümeti ile yapılan görüşmeler sonucu 1980 içinde serbest bırakılabilecektir. IMF'nin Demirel hükümetinden istedikleri de farklı değildir. Devalüasyon, KİT ürünlerine zam, küçük ve denk bütçe, kredilerin kısıtlanması vb'dir. Demirel hükümetiyle IMF, ekonomiye devlet müdahalesinin azaltılması konusunda kesin görüş birliği içindedirler.

1979 Ağustosunda IMF'nin yeşil ışığı yanmış gibi olduysa da, dış kredilerin yıl boyunca yeterli düzeyde sağlanabildiği söylenemez.

DIŞ KREDİLER VE BORÇLAR

1978'den bu yana hükümet politikalarına yön veren IMF "istikrar programları"na rağmen Türkiye istenilen krediyi bulamamıştır. Dahası, Türkiye, 1979 yılında bulabildiği kredilerden daha fazlasını eski borçlarını ve faizlerini ödemek için harcamıştır.

Devletin resmi rakamlarına göre 1979'un ilk 9 ayında 620.5 milyon dolar borç ve faiz ödeyen Türkiye, kredi olarak sadece 600.5 milyon dolar bulabilmiştir.

(ÇİZELGE IV)

1979 OCAK — EYLUL DONEMİNDE ALINAN KREDİLER VE ÖDENEN BORÇLAR

Borç Ödemeleri		Alınan Krediler	(Milyon dolar)
Dış borç faizleri	306.3	Proje Kredileri	242.7
Dış borç anapara ödemeleri	314.2	Program Kredileri	275.4
		IMF'den kullanma	82.4
TOPLAM	620.5	TOPLAM	600.5

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Yıllık Ekonomik Rapor, 1979.

Kısaca özetlersek, Türkiye 1979 yılında dış ticaret hadlerinin

(Devamı 7. Sayfada)

ÇOCUK GAZETESİ

Mansfeld'den Franz

"Bugün de dün olmuş gibi gözümün önünde her şey. Beş yaşındaydım. Babamın elini tutmuştum. Eisleben'in pazar meydanında duruyorduk. İleride, kooperatif binasının önünde binlerce maden işçisi toplanmıştı. Nedenini sonra duydum ve anladım. Babamın grev komitesinde olduğunu da.

Yöneticilerden hiç biri bizim orada grev yapılabileceğini akıllarına getirmemişti. Mansfeldli maden işçileri "sadık" ve "toprağa bağlı" sayılıyorlardı.

Mansfeld madeni yedi yüz yıldan daha eskidir. Daha Ortaçağda kontların servetini artırıyordu; madenlerin sağladığı zenginliği kontlar seferlerde tüketiyorlardı.

Onların geleneksel sömürü sistemi, onlardan sonra gelenlere de yararlı oldu. O zamandan sonra gelenlere de yararlı oldu. O zamanlar Almanya'nın en büyük montaj şirketiydi oradaki: Ama "ilk gece hakkı" gibi bir kural geçerlilik kazanıyordu, ara sıra. Her yıl kutlanan maden bayramı, genellikle şöyle biterdi: Bir maden işçisi, evinin penceresinin altında bekler ve arkadaşının sorusu üzerine, "O içerde" derdi.

Her madenciye, küçük bir madenci kulübesi yapsın diye bir miktar ödünç verilirdi. O da yaşamı boyunca bunu geri ödemeye çalışırdı. Yaşam boyu efendisinin toprağına bağlı kalırdı. Böylece de "toprağa bağımlı" olurdu.

Buna karşılık madenci, oğullarıyla aynı kuyuda çalışma "hakkına" sahip olurdu yaşamı boyunca. Madenciler, bağımlılıklarından ötürü, madenlerdeki koşullara dayanmak zorundaydılar. Bu yüzden çok kötü ve ağır çalışmaya rağmen, çok düşük ücret alıyorlardı.

Madencilerin Mansfeld Maden ve Dökümhane İşçileri Birliği'ne girmeleri zorunluydu. Bu birlik, 12.000 üyesiyle gerçi tüm işçileri kapsıyordu. Ama Mansfeldli madencilerin 11.000'i aynı zamanda maden işçilerinin gerçek örgütü "Bochumlular"a da kayıtlıydı.

Yaşam dayanılmaz olmuştu. Grev başladı. Babamla kooperatifin önündeki kalabalığın arasındaydık ki, bir karışıklık oldu. Babam beni alıp bir yan sokağa girdi. Bir kapıyı zorladı. Kapı arkadan desteklenmişti, açılmıyordu.

Kaldırımda nallar. Tam önümüze dev gibi bir at çıktı. Binicisi, kılıcını babama indirdi.

"Baba!"

Adam babama vurdu. Babamın yüzü kan içindeydi.

Çılgın gibi kaçışıyorduk kentten. Atlılar caddeleri temizliyorlardı. Yüreğim deli gibi çarpıyordu. Benim için dünya yıkılmıştı.

Babam, bize ekmek getirmek için mücadele etmişti. Ben daha iyi yaşayayım diye mücadele etmişti. Bunun için de vurmuşlardı onu. Böyle bir şeye izin veren dünya da bozuk ve kötü olmalıydı. Bana daha sonra kimsenin fazla bir şey açıklaması gerekmedi. O gün, bilincime kazındı; beni bugün bulunduğum yere getirdi.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 LASSİE "ORMAN"

19.30 TAKSİ "BOBY ÜNE KAVUŞUYOR"

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 TATLI ÇARŞAMBA

Suna Pekuysal, Ayşegül Atik ve Asuman Arsan'ın rol aldıkları programın "Merhaba" adlı bölümü yayınlanacak.

21.25 CHARLİE'NİN MELEKLERİ

Dizinin "Sammy Davis'i Kaçırdılar" adlı bölümü ekrana geliyor.

22.15 HABERLER

22.30 AVRUPA ARTİSTİK PATİNAJ ŞAMPİYONASI